

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยที่ 2

ตอนที่ 1

จงทำเครื่องหมาย (X) ลงหน้าข้อที่ถูกที่สุด (10 คะแนน)

- ข้อใดไม่เป็นลักษณะของชื่อโครงการที่ดี
 - มีความชัดเจน
 - เป็นข้อความสั้น ๆ ที่สะท้อนสาระของโครงการ
 - เข้าใจง่าย
 - กำหนดชื่อที่ทันสมัย
- ข้อความที่ชี้ให้เห็นปัญหาว่าทำไมต้องจัดทำโครงการ ตรงกับข้อใด
 - วัตถุประสงค์
 - หลักการและเหตุผล
 - เป้าหมาย
 - วิธีดำเนินการ
- ส่วนที่บอกถึงผลที่ได้รับจากโครงการ นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ คือข้อใด
 - ผลสำเร็จของงาน
 - ผลผลิตของงาน
 - ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - กลุ่มเป้าหมาย
- คำว่า SMART เป็นลักษณะที่ดีของข้อใด
 - เป้าหมาย
 - วัตถุประสงค์
 - วิธีดำเนินการ
 - ระยะเวลา
- ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ควรเป็นบุคคลใด
 - บุคคลคนเดียว
 - หน่วยงานเดียว
 - หลายหน่วยงาน
 - บุคคลที่ขาดอิสรภาพทางความคิด
- ประเภทของจำนวนของผลการดำเนินงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นเป้าหมายประเภทใด
 - เป้าหมายเฉพาะ
 - เป้าหมายเชิงคุณภาพ
 - เป้าหมายเชิงปริมาณ
 - เป้าหมายเฉพาะกิจ
- ข้อใด ไม่ใช่ โครงการบริการสังคม
 - โครงการบริจาคโลหิต
 - โครงการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในหมู่บ้าน
 - โครงการจำหน่ายสินค้ามือสอง
 - โครงการคิววิชาให้น้อง
- คำว่า M=Measurable หมายถึง
 - สามารถวัดเป้าหมายได้
 - สามารถวัดวิธีดำเนินการได้
 - สามารถวัดค่าทางสถิติได้
 - วัตถุประสงค์ที่ดีต้องสามารถวัดได้และประเมินผลได้
- ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของวัตถุประสงค์ที่ดี
 - เฉพาะเจาะจง
 - วัดได้
 - ระบุสิ่งที่ต้องการ
 - เป็นจำนวนนับได้
- ข้อใด ไม่ใช่ ขอบเขตของโครงการ
 - ขอบเขตเรื่องระยะเวลา
 - ขอบเขตทางภูมิศาสตร์
 - ข้อจำกัดของการดำเนินโครงการ
 - ขอบเขตเรื่องงบประมาณ

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 2

ตอนที่ 1

จงทำเครื่องหมาย (X) ลงหน้าข้อที่ถูกที่สุด (10 คะแนน)

- ประเภทของจำนวนของผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการตรงกับเป้าหมายใด
 - เป้าหมายเชิงปริมาณ
 - เป้าหมายเชิงคุณภาพ
 - เป้าหมายเฉพาะ
 - เป้าหมายเฉพาะกิจ
- ข้อใด ไม่ใช่ ขอบเขตของโครงการ
 - ขอบเขตเรื่องระยะเวลา
 - ขอบเขตทางภูมิศาสตร์
 - ข้อจำกัดของการดำเนินโครงการ
 - ขอบเขตเรื่องงบประมาณ
- คำว่า SMART เป็นลักษณะที่ดีของข้อใด
 - เป้าหมาย
 - ระยะเวลา
 - วัตถุประสงค์
 - วิธีดำเนินการ
- ข้อใดไม่ใช่ลักษณะข้อโครงการที่ดี
 - เป็นข้อความสั้น ๆ ที่สะท้อนความหมายโครงการ
 - เข้าใจง่าย
 - มีความชัดเจน
 - เป็นข้อที่ทันสมัย
- โครงการจะได้รับผลประโยชน์นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ คือข้อใด
 - ผลสำเร็จของงาน
 - ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - ผลผลิตของงาน
 - กลุ่มเป้าหมาย
- ข้อใดไม่มีลักษณะเป็นโครงการบริการสังคม
 - โครงการเก็บขยะชายหาด
 - โครงการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในหมู่บ้าน
 - โครงการช่วยน้องสอนหนังสือ
 - โครงการแข่งขันกีฬาหมู่บ้าน
- คำว่า R=Reasonable หมายถึง
 - สมเหตุผล
 - สามารถวัดวิธีดำเนินการได้
 - สามารถวัดค่าทางสถิติได้
 - สามารถวัดได้และประเมินผลได้
- ข้อใดไม่ใช่ลักษณะวัตถุประสงค์ที่ดี
 - เฉพาะเจาะจง
 - วัดได้
 - ระบุสิ่งที่ต้องการ
 - มีงบประมาณสูง
- เป็นการชี้ให้เห็นปัญหาและความจริงว่าทำไมต้องจัดทำโครงการนี้ ตรงกับข้อใด
 - เป้าหมาย
 - หลักการและเหตุผล
 - วัตถุประสงค์
 - วิธีดำเนินการ
- ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ควรเป็นบุคคลใด
 - บุคคลคนเดียว
 - หน่วยงานเดียว
 - หลายหน่วยงาน
 - บุคคลล้มละลาย

ตอนที่ 2

จงอธิบายและตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

1. จงอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้

หลักการและเหตุผล หมายถึง

วัตถุประสงค์ หมายถึง

2. คำว่า “SMART” มีความหมายอย่างไร

3. จงยกตัวอย่างกิจกรรมการบริการสังคม 4 โครงการ

เฉลยคำตอบท้ายบท หน่วยที่ 2

ตอนที่ 1 ก่อนเรียน

11. ข้อ ง

12. ข้อ ข

13. ข้อ ก

14. ข้อ ข

15. ข้อ ง

16. ข้อ ก

17. ข้อ ก

18. ข้อ ง

19. ข้อ ง

20. ข้อ ง

ตอนที่ 1 หลังเรียน

11. ข้อ ข

12. ข้อ ง

13. ข้อ ค

14. ข้อ ง

15. ข้อ ข

16. ข้อ ง

17. ข้อ ก

18. ข้อ ง

19. ข้อ ข

20. ข้อ ง

ตอนที่ 2

ข้อ 1 หลักการและเหตุผล หมายถึง ความเป็นมาของโครงการ หรือความสำคัญของโครงการ เป็นที่เริ่มต้นให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้โครงการนั้นได้เข้าใจพื้นฐานความเป็นมาของโครงการ ลักษณะการเขียนประกอบด้วย

- ข้อความในส่วนนี้ชี้ให้เห็นปัญหาว่าทำไมต้องจัดทำโครงการ ทั้งในรูปแบบของโครงการใหม่ หรือโครงการที่ต้องการปรับปรุง

- จะช่วยในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร โดยอาศัยข้อมูลจากสภาพของปัญหา นโยบาย แผน ผลการศึกษาวิจัย สถิติข้อมูลหรือความคิดเห็นของบุคคลที่น่าเชื่อถือ โดยชี้ให้เห็น

ถึงความสำคัญของโครงการได้อย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ต้องเฉพาะเจาะจง สามารถตอบคำถามได้ ว่าสิ่งที่ต้องการให้เกิดในการทำโครงการคืออะไร ต้องการผลงานหรือผลผลิตอะไร

ข้อ 2. คำว่า “SMART” มีความหมายการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึงลักษณะ
วัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ SMART

S= Specific (เฉพาะเจาะจง)

วัตถุประสงค์ที่ดีต้องมีความชัดเจนในการดำเนินงานโครงการเฉพาะเจาะจงสำหรับโครงการนั้น

M=Measurable (วัดได้)

วัตถุประสงค์ที่ดีต้องสามารถวัดได้และประเมินผลได้

A=Attainable (ระบุสิ่งที่ต้องการ)

วัตถุประสงค์ที่ดีต้องระบุสิ่งที่ต้องการ มีการดำเนินการอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุด

R=Reasonable (สมเหตุสมผล)

วัตถุประสงค์ที่ดีต้องมีความสมเหตุสมผล แสดงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน

T=Time (เวลา)

วัตถุประสงค์ที่ดีต้องมีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน โดยต้องระบุเวลาเริ่มต้นและเวลาที่สิ้นสุดชัดเจน

ข้อ 3 ตัวอย่างกิจกรรมการบริการสังคม

กิจกรรมที่ 1

นัดหมายนักศึกษาตอนเย็นวันศุกร์ ช่วยสอนการบ้านน้อง ๆ คาบอดที่โรงเรียนสอนคนตาบอด

กิจกรรมที่ 2

ชวนกันไปทำอาหารที่บ้านพักคนชรา เสร็จแล้ว รับประทานอาหารร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3

ช่วยกันสะสมกระดาษโฆษณาต่าง โดยเฉพาะกระดาษที่มีเนื่อมัน แล้วรวบรวมไปบริจาคให้โรงเรียนสอนคนตาบอด เพื่อให้เด็ก ๆ ไว้ฝึกเขียนอักษรเบลล์ ที่โรงเรียนต้องการเป็นจำนวนมาก

กิจกรรมที่ 4

จัดกิจกรรมรับบริจาคหนังสือจากเพื่อน ๆ สมาชิกหรือบุคคลรอบข้าง และนำไปบริจาคให้กับโรงเรียน

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	หน่วยที่ 2
	ชื่อวิชา/โครงการ 3101 - 6001	สอนครั้งที่ 2
	ชื่อหน่วย ขั้นตอนการเขียนโครงการ	คาบรวม 4 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง ขั้นตอนการเขียนโครงการ		จำนวน 4 ชั่วโมง
บันทึกหลังการสอน 1. ผลการทํากิจกรรมของนักเรียน 2. ผลการทํากิจกรรมของครูผู้สอน ลงชื่อ.....ผู้สอน (.....) /...../..... ข้อเสนอแนะ ลงชื่อ..... (.....) หัวหน้าแผนกวิชา ลงชื่อ..... (.....) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ		

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายกลุ่ม

ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กลุ่มที่.....แผนกวิชา.....

พฤติกรรม กลุ่ม	การวางแผน (2 คะแนน)	การแบ่งงาน (2 คะแนน)	ความกล้า แสดงออก (2 คะแนน)	การแก้ปัญหา (2 คะแนน)	ความสามัคคี ในการทำงาน (2 คะแนน)	รวม (10 คะแนน)
1						
2						
3						
4						
5						
6						

เกณฑ์การวัดผล ได้คะแนน 9 - 10 ดีมาก
 ได้คะแนน 7 - 8 ดี
 ได้คะแนน 5 - 6 พอใช้
 ได้คะแนน 1 - 4 ต้องแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล

ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนคะแนน 4, 3, 2 และ 1 ลงในช่องว่าง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตรงต่อ เวลา	การ แต่งกาย	ความ รับผิดชอบ	การทำงาน ร่วมกับกลุ่ม	ความมี ระเบียบวินัย	รวม	เฉลี่ย
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								

หมายเหตุ 1. เกณฑ์การให้คะแนน 4 = ดีมาก, 3 = ดี, 2 = ปานกลาง, 1 = น้อย

2. ครูผู้สอนควรใช้วิธีสุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่จะแสดงพฤติกรรมในแต่ละขั้นตอนของ

กิจกรรมโดยไม่จำบุคคล เมื่อกิจกรรมเสร็จสิ้นจะสามารถประเมินนักศึกษางานครบผู้สอน

โดยไม่ต้องประเมินทุกคนในแต่ละครั้ง

(.....)

แบบแสดงคะแนนความก้าวหน้าของนักศึกษาเป็นรายบุคคล (Progress Chart)

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนในแต่ละสัปดาห์/ ครั้ง							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									

.....ผู้สอน
(.....)

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	หน่วยที่ 3
	ชื่อวิชาโครงการ 3101 -6001	สอนครั้งที่ 3
	ชื่อหน่วย การสำรวจปัญหาใน/นอก สถานศึกษา ชุมชน	คาบรวม 8 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง การสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน		จำนวน 8 ชั่วโมง
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. บอกแผนการสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชนได้ 2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนได้ 3. เสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชนได้ 4. จัดทำโครงการประเมินและปรับปรุงแผนได้ 5. มีความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับกลุ่มได้ เนื้อหา การสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม ระยะที่ 2 ขั้นเตรียมโครงการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน การวางแผนการสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน ลำดับแรก คือ ต้องมีการวางแผน การวางแผน คือ กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการว่าจะทำอย่างไรให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น หากจะกล่าวในแง่ของสถานการณ์ การวางแผนเป็นกระบวนการในการเผชิญกับความไม่แน่นอนโดยการกำหนดการกระทำล่วงหน้าเพื่อให้ได้ผลตามที่กำหนดไว้ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกัน 2 อย่างคือ จุดหมายปลายทางกับวิธีการ จุดหมายปลายทางก็คือจะทำอะไร วิธีการก็คือจะทำอย่างไร ดังนั้น การสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน จึงต้องมีการวางแผน ขั้นตอนการสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน 4 ขั้นตอน คือ 1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชน ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตกัน และมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกันหรือการประกอบกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน โดยความเป็นชุมชนอาจหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งเท่าใดก็ได้มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ในการกระทำ มีการจัดการ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน		

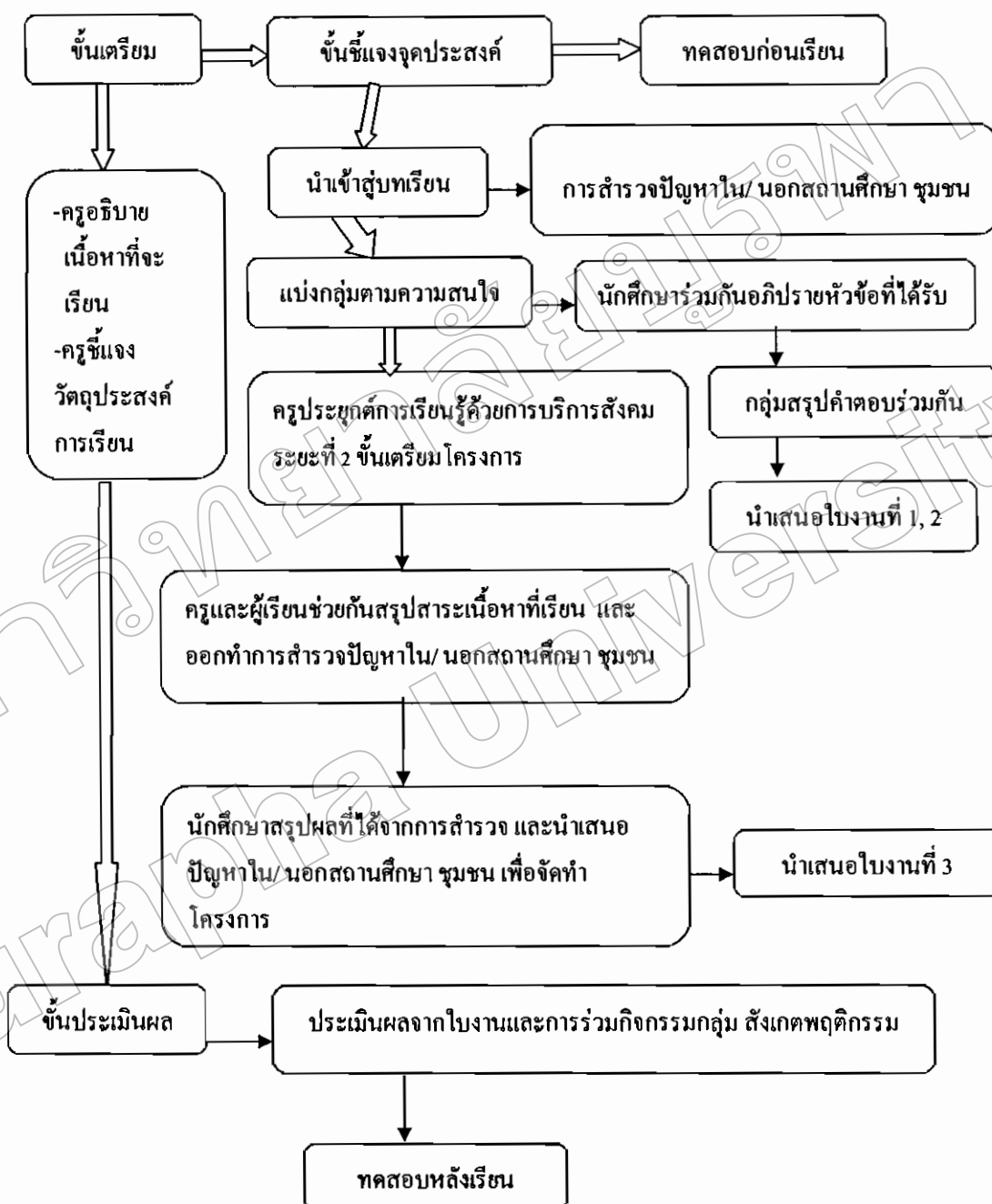
ชื่อเรื่อง การสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน	จำนวน 8 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) องค์ประกอบชุมชน ประกอบด้วย 1. คน 2. ความสนใจของคน 3. อาณาบริเวณ 4. การปฏิบัติต่อกัน 5. ความสัมพันธ์ของสมาชิก นอกจากนี้องค์ประกอบของชุมชนอาจประกอบด้วย ศีลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น 2. เสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชน คือ การเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น หรือให้เจริญขึ้นทุก ๆ ด้าน ก็คือต้องพัฒนาคน กลุ่มชน สิ่งแวดล้อมทางวัตถุหรือสาธารณสมบัติ การพัฒนาชุมชนมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ 2.1 มุ่งเน้นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม 2.2 มุ่งเน้นในความสำนึกที่มีต่อชุมชน ความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชน 3. วางแผนจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา การแก้ปัญหามีกระบวนการ คือการจัดทำโครงการ ใช้หลักการและเหตุผล มีวิธีดำเนินการที่สามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา หรือทำให้สังคม ชุมชน ดีขึ้น ตัวอย่าง โครงการดูแลสวนหย่อมในหมู่บ้าน โครงการกำจัดวัชพืชในลำคลอง โครงการขจัดขยะในคูน้ำและแหล่งเพาะปลูกในหมู่บ้าน เป็นต้น 4. ประเมินและปรับปรุงแผน เมื่อได้มีการสำรวจปัญหาชุมชน วางแผนจัดทำโครงการแล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินในลำดับแรก หากจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนเพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จ คณะทำงานก็จำเป็นต้องดำเนินการ	
ตัวอย่างการวางแผนกิจกรรมการบริการสังคม เป้าหมาย ช่วยสอนหนังสือให้กับเด็กโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน โครงการ ที่ช่วยน้อง งานที่ทำ จุดประสงค์การเรียนรู้ การเตรียมการ ความรับผิดชอบ แหล่งข้อมูลที่ต้องการ ระยะเวลา กลุ่ม/ บุคคล - ใช้ความรู้ที่มี - เตรียมสื่อ - ประชุมวางแผน - จำนวน นร. พ.ศ. สอนหนังสือ การสอน วางแผนร่วมกัน - สกาพ.ร. ให้น้อง	

ชื่อเรื่อง การสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน	จำนวน 8 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่การสำรวจสภาพชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่โดยสามารถดำเนินการร่วมกัน ดังนี้ 1. ประเมินความต้องการและแหล่งที่มาของชุมชนของคนเพื่อจัดทำโครงการร่วมกับสมาชิกของชุมชน กลุ่มชุมชน ผู้นำท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. รูปแบบของชุมชนที่เป็นหุ้นส่วน โครงการที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือ ได้รับความร่วมมือจากชุมชน สร้างศักยภาพ ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ตั้งแต่ขั้นที่ 1 ซึ่งมั่นใจว่าโครงการที่จะดำเนินการเป็นไปตามความต้องการของชุมชน 3. กำหนดเป้าหมายของการศึกษา ครูและนักศึกษาร่วมพิจารณาว่าควรจะได้เรียนรู้ในเรื่องใด แม้ว่าการบริการหรือโครงการการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม ถูกกำหนดขึ้น จะมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้แล้วก็ตาม สิ่งที่นักศึกษาได้รับจะคิดค้นเป็นความรู้ไปกับนักศึกษา ครูจะต้องทำการวัด และประเมินผล รวมทั้งผลสะท้อนกลับและการประเมินกิจกรรม 4. เลือกโครงการและเริ่มต้นวางแผนการดำเนินกิจกรรม พิจารณาเลือก โครงการที่คาดว่าจะมีความสำเร็จ วางแผนเรื่อง คน การเงิน และการมีส่วนร่วมของแต่ละคนในโครงการ 5. กำหนดรายละเอียดของโครงการ กำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรม งบประมาณ และการมอบหมายงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร การประเมินผล ความมุ่งหวังของชุมชน ที่ต้องการให้บุคคลที่อยู่ในชุมชนได้อยู่อย่างสงบ ร่มเย็น มีความสุข มีดังนี้ คือ 1. อยากให้ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด 2. อยากให้มีสนามกีฬาให้เด็กเล่น 3. อยากให้มีการฝึกวิชาชีพให้แม่บ้าน 4. อยากให้มีเวรยามรักษาความปลอดภัย 5. อยากให้มีการศึกษาอบรมการป้องกันอัคคีภัย ตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น 1. ปัญหายาเสพติด ซึ่งมีการจำหน่ายกันมาก 2. ปัญหาคนว่างงาน ปัญหาที่พบในชุมชน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ เกี่ยวกับยาเสพติด และยังพบปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาน้ำเน่า ถนน หนทาง วิทยุร้อน มั่วสุม ยุงลาย การพนัน ขยะ ยาเสพติด เด็กติดเกม แรงงานต่างด้าว วิทยุร้อน เป็นต้น	

ชื่อเรื่อง การสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน	จำนวน 8 ชั่วโมง
กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. ขั้นเตรียม ครูอธิบายเนื้อหาที่จะเรียน และวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้นักศึกษาทำ 2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูอธิบายเนื้อหาวิชา การสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน นำไปสู่การกำหนดหัวข้อโครงการเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน ครูประยุกต์การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม ระยะที่ 2 ขั้นเตรียมโครงการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม 3. ขั้นสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) เป็นวิธีเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดยนำความรู้ที่มีอยู่เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสร้างสรรค์สร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดให้สมบูรณ์ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของความคิดรวบยอด และช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้มาจัดทำแผนผังความคิด กิจกรรมการเรียนรู้การสอน มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 3.1 ปฐมนิเทศ ให้นักศึกษาสร้างจุดมุ่งหมายและแรงจูงใจในการบริการสังคมแนวทางการสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน 3.2 ทำความเข้าใจ ให้นักศึกษาทำความเข้าใจในการสำรวจ โดยใช้ข้อมูลจากชุมชนที่หลากหลาย 3.3 จัดโครงสร้างแนวความคิด ให้นักศึกษาเสนอความคิดที่ได้จากการสำรวจ สร้างแนวคิดขึ้นใหม่แล้วประเมินแนวคิดเพื่อการแก้ปัญหา 3.4 นำแนวความคิดไปใช้ ให้นักศึกษานำแนวคิดไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ 3.5 ทบทวน ให้นักศึกษาสะท้อนตนเองโดยเปรียบเทียบแนวคิดของตนในต้นบทเรียน และท้ายบทเรียน 4. ขั้นกิจกรรมกลุ่ม แบ่งนักศึกษาเป็น กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน กลุ่มละ 5 คน ตามความสนใจ ร่วมกันอภิปราย การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชน (ใบงานที่ 1) 4.1 ให้ทุกกลุ่มร่วมอภิปราย และเขียนร่างข้อเสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชน (ใบงานที่ 2) 4.2 ทุกกลุ่มร่วมอภิปราย การวางแผนจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา ประเมินและปรับปรุงแผน 4.3 ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปเนื้อหาที่เรียน แล้วร่วมกันออกสำรวจสภาพปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน	

ชื่อเรื่อง การสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน	จำนวน 8 ชั่วโมง
กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ต่อ) 5. นักศึกษาสรุปผลที่ได้จากการสำรวจและส่งตัวแทนนำเสนอโครงการ กลุ่มละ 5 นาที 6. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) สื่อการสอน 1. สรุปบทเรียน/ ชุดการสอนด้วย Power Point 18 สไลด์ เรื่อง สภาพภายในชุมชน 2. ภาพตัวอย่างชุมชนต่างๆ 3. ภาพการบริการสังคม 4. ใบงานที่ 1 และ 2 การวัดผลและการประเมินผล 1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม 2. การซักถาม การตอบคำถาม 3. แบบทดสอบ 4. การทำงานเป็นทีมงาน (ให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีมงาน) แหล่งการเรียนรู้ 1. ห้องสมุดวิทยาลัย เรื่อง ชุมชน ปัญหาสังคม 2. ครอบครัวของผู้เรียน ผู้นำชุมชน บุคลากรในท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน 3. สิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น นิตยสาร/ วารสาร/ หนังสือ บทความ ที่เกี่ยวข้องกับสังคม และชุมชน เอกลักษณ์ของสังคมไทย 4. Internet, E - learning, E - book ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลงาน/ ชิ้นงานของนักศึกษา 1. โครงการบริการสังคมที่ได้จากการสำรวจปัญหาชุมชน 2. การนำเสนอ อภิปราย	

ลำดับขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
ขั้นเตรียม (5 นาที) 1. เตรียมเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับ การสำรวจ ปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน 2. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการอภิปราย 3. เตรียมสื่อ Powerpoint รูปภาพ เพื่อใช้ในการสอน	(5 นาที) 1. เตรียมความพร้อมในการเรียนเนื้อหา 2. นักศึกษาเข้ากลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละประมาณ 5 คน กลุ่มศึกษาเนื้อหา ร่วมกัน กำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ เลือกประธานกลุ่ม ประชุม แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ อภิปรายหน้าชั้นเรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลงาน การทำกิจกรรมกลุ่ม เนื้อหาที่จะต้องเรียน (5 นาที) 2. ครูทดสอบความรู้ก่อนเรียน (10 นาที) 3. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่ การสำรวจสภาพชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ใช้สื่อ ภาพประกอบ Power Point โดยครูช่วยชี้แนะและกระตุ้น นักศึกษาร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น (10 นาที)	(25 นาที) 1. นักศึกษาจดบันทึก จักถามเมื่อมีข้อสงสัย 2. นักศึกษาร่วมทดสอบความรู้ก่อนเรียน 3. นักศึกษาร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นตามสื่อและคำชี้แนะของครู และช่วยกัน พิจารณาภาพ Power Point ที่ครูนำเสนอ
ขั้นสอน (180 นาที) 1. ครูใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) 1.1 ปฐมนิเทศ สร้างจุดมุ่งหมายและแรงจูงใจในการบริการสังคม แนวทางการสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน	

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ต่อ)

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
1.2 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายของ คำว่า “ชุมชน” “องค์ประกอบของ ชุมชน”ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลของ ชุมชน 1.3 จัดโครงสร้างแนวความคิด 1.4 นำแนวความคิดไปใช้ ให้นักศึกษา นำแนวคิดไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ 1.5 ให้สมาชิกในกลุ่มเขียนคำตอบไว้ใน กระดาษในรูปแบบของผังความคิด เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น (10 นาที) และ ร่วมกันเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 5 นาที (30 นาที) ครูแจกใบงานที่ 1 2. ครูอธิบายทางเลือกในการพัฒนาชุมชน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ และร่วมกันสรุป (20 นาที) ให้แต่ละกลุ่มเขียนร่าง ข้อเสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชน และร่วมกันเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 5 นาที (30 นาที) ครูแจกใบงานที่ 2 3. ครูอธิบายการวางแผนจัดทำโครงการเพื่อ แก้ปัญหา อย่างมีกระบวนการ (20 นาที) พร้อมยกตัวอย่าง โครงการต่าง ๆ ประกอบการอธิบาย ครูเปิดโอกาส ให้นักศึกษามีส่วนในการ อภิปราย ชักถาม โดยใช้คำถามเพื่อกระตุ้น ความคิด (30 นาที) 4. ครูอธิบาย ประเมินและปรับปรุงแผน (10 นาที) 5. ครูอธิบาย โครงสร้างของโครงการว่ามี รายละเอียดอะไรบ้าง (10 นาที)	(180 นาที) 1. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำตอบลงในกระดาษในรูปแบบของผังความคิด ชักถาม ตอบคำถามภายในกลุ่ม ช่วยกัน วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบ ของชุมชน แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน สรุปความคิดในกลุ่ม นำเสนอหน้าชั้น (ใบงานที่ 1 ผังความคิด) 2. นักศึกษาร่วมกันสรุปความหมาย ชักถาม เสนอความคิดเห็นร่วมกันกับครู นำเสนอทางเลือกในการพัฒนาชุมชน 3. นักศึกษาร่วมอภิปรายตามประเด็น 4. นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นและ อภิปรายร่วมกับครู (10 นาที) 5. นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นและ อภิปรายร่วมกับครู (10 นาที)

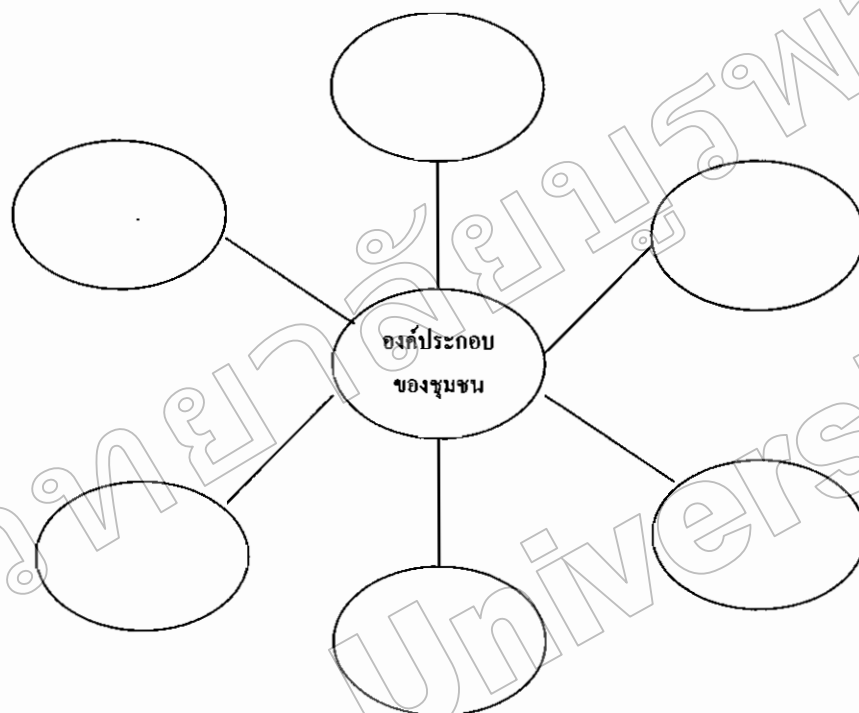
กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ต่อ)

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
6. ครูประยุกต์การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม ระยะที่ 2 ขึ้น เตรียมโครงการ (10 นาที) 7. ครูนัดหมายนักศึกษาในการสำรวจปัญหาในสถานศึกษา ชุมชน ในสัปดาห์ถัดไป และการนำเสนอปัญหาที่พบ แนวทางการจัดทำโครงการ (10 นาที)	6. นักศึกษาร่วมพิจารณา ชักถาม 7. นักศึกษาร่วมดำเนินการ มอบหมายหน้าที่ เตรียมความพร้อม
กิจกรรมการสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน (240 นาที) 1. ครูและนักศึกษาร่วมกันสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน 2. จัดบันทึกเพื่อการนำเสนอและจัดทำโครงการ การบริการสังคม (ใบงานที่ 3)	1. นักศึกษาร่วมกิจกรรมตามที่นัดหมาย 2. แต่ละกลุ่มบันทึกสภาพปัญหาที่พบ
ขั้นสรุปประเมินผล (30 นาที) 1. ครูสรุปเนื้อหาสาระในบทเรียนเพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดทำแบบทดสอบหลังเรียน (10 นาที) 2. สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคลของนักศึกษาในขณะเรียน 3. ตรวจสอบผลงานที่นักศึกษารูปกิจกรรมตามงานที่ได้มอบหมายให้อภิปรายกลุ่มประกอบด้วย ใบงานที่ 1 ใบงานที่ 2 4. ครูบันทึกคะแนนเพื่อแสดงความก้าวหน้า (Progress chart) ให้นักศึกษาได้ทราบในครั้งต่อไป	1. นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็น ชักถาม นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน 2. นักศึกษาร่วมกิจกรรมกลุ่ม 3. นักศึกษาจัดส่งผลงานกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย 4. นักศึกษาทราบความก้าวหน้า

ใบงานที่ 1

คำสั่ง

ให้นักศึกษาร่วมกันพิจารณาว่าในแต่ละชุมชน มีองค์ประกอบที่สำคัญอะไรบ้าง
ชุมชนจึงจะอยู่ร่วมกันได้

ใบงานที่ 2

คำสั่ง

ให้นักศึกษาร่วมกันพิจารณาข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชน โดยเสนอแนะ
2 แนวทาง พร้อมแสดงเหตุผลในการเสนอแนะแนวทางดังกล่าว

1. แนวทางในการเสนอแนะการพัฒนาชุมชน.....
เหตุผลเพราะ
2. แนวทางในการเสนอแนะการพัฒนาชุมชน.....
เหตุผลเพราะ

ใบงานที่ 3

ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการสำรวจสภาพปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 3 (1)

วิชาโครงการ (3101-6001)

หน่วยที่ 3 การสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน

- สามารถวางแผนการสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชนได้
- สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนได้
- สามารถเสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชนได้
- สามารถจัดทำโครงการ ประเมินและปรับปรุงแผนได้
- มีความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับกลุ่มได้

ขั้นตอนการสำรวจปัญหาใน/นอกสถานศึกษา ชุมชน

- วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชน
- เสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชน
- วางแผนจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา
- ประเมินและปรับปรุงแผน

กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม

- ประเมินความต้องการและแหล่งที่มาของชุมชน
- รูปแบบของชุมชนที่เป็นหุ้นส่วน
- กำหนดเป้าหมายของการศึกษา
- เลือกโครงการและเริ่มต้นวางแผนการดำเนินกิจกรรม
- กำหนดรายละเอียดของโครงการ กำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรมงบประมาณ และการมอบหมายงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร การประเมินผล

องค์ประกอบชุมชน ประกอบด้วย

คน	
ความสนใจของคน	อาณาบริเวณ
การปฏิบัติต่อกัน	ความสัมพันธ์ของสมาชิก

ความมุ่งหวังของชุมชน

1. อยากให้ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด
2. อยากให้มีสถานศึกษาให้เด็กเล่น
3. อยากให้มีการฝึกวิชาชีพให้แม่บ้าน
4. อยากให้มีเวรยามรักษาความปลอดภัย
5. อยากให้มีการศึกษาอบรมการป้องกันอัคคีภัย
6. อยากให้มีการเผยแพร่ข่าวสารทางเอกสารทุกเดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชน

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิต เชื้อชาติพันธุ์ มีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกับกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกันหรือการประกอบกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน

ชุมชนอาจหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ในการกระทำ มีการจัดการ เพื่อให้เกิดความสามัคคีความวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 3 (2)

เสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน คือ การเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น หรือให้เจริญขึ้นทุก ๆ ด้าน ก็ต้องพัฒนาคน กลุ่มชน สิ่งแวดล้อมทางวัตถุหรือสาธารณสมบัติ

- มุ่งเน้นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม
- มุ่งเน้นในความสัมพันธ์ที่มีต่อชุมชน ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและชุมชน

วางแผนจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา

- การแก้ปัญหาอย่างมีกระบวนการ คือการจัดทำโครงการ ใช้หลักการและเหตุผล มีวิธีดำเนินการที่สามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา หรือทำให้สังคม ชุมชน ดีขึ้น

ตัวอย่าง โครงการดูแลสวนหย่อมในหมู่บ้าน

- โครงการกำจัดวัชพืชในลำคลอง
- โครงการจัดจุดวางบาในคูน้ำและทางพาดของสวนหย่อมในหมู่บ้าน

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 3 (3)

การดูแลรักษาแหล่งน้ำในวัดเขื่อน

15

ที่สอนน้อง

16

ประเมินและปรับปรุงแผน

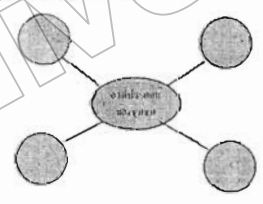
- ศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนงาน
- วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ
- เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนงาน
- สรุปผลการดำเนินงาน
- เสนอแนะการปรับปรุงแผนงาน

• ได้รับความรู้	• ได้มีโอกาส	• ได้มีโอกาส	• ได้มีโอกาส
• ได้มีโอกาส	• ได้มีโอกาส	• ได้มีโอกาส	• ได้มีโอกาส

17

ใบงานที่ 1

- ให้นักศึกษาช่วยกันพิจารณาว่าในแต่ละชุมชน มีองค์ประกอบที่สำคัญอะไรบ้าง ชุมชนจึงจะอยู่ร่วมกันได้

18

โครงการที่สอนน้อง

19

ใบงานที่ 2

- ให้นักศึกษาช่วยกันพิจารณาข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชน โดยเสนอแนะ 2 แนวทาง พร้อมแสดงเหตุผลในการเสนอแนะแนวทางดังกล่าว

1. แนวทางในการเสนอแนะการพัฒนาชุมชน
2. เหตุผลเพราะ

20

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยที่ 3

คำสั่ง

จงทำเครื่องหมาย (X) ลงหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด (10 คะแนน)

- ข้อใดไม่ใช่ตัวเลือกของโครงการและเริ่มต้นวางแผนการ ดำเนินกิจกรรม ที่คาดว่าจะมีความสำเร็จ
 - การเงิน
 - คน
 - การมีส่วนร่วมของแต่ละคนในโครงการ
 - สถานที่
- ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของการพัฒนาชุมชน
 - มุ่งเน้นในความสำเร็จที่มีต่อชุมชน
 - กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน
 - มีความเป็นอยู่อย่างอิสระ
 - ให้ทุกคนรอบรู้เป็นครอบครัวขนาดเล็ก
- ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบชุมชน
 - ความสนใจของคน
 - อาณาบริเวณ
 - การปฏิบัติต่อกัน
 - การแข่งขัน
- การพัฒนาคน กลุ่มชน สิ่งแวดล้อมทางวัตถุหรือสาธารณสมบัติ เป็นการพัฒนาสิ่งใด
 - พัฒนาโครงการตามความพร้อม
 - พัฒนาชุมชน
 - พัฒนาชีวิต
 - พัฒนาแบบองค์รวม
- ข้อใดไม่เป็นองค์ประกอบของชุมชน
 - ศิลปะ วัฒนธรรม
 - ธรรมชาติ/ สิ่งแวดล้อม
 - ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - อาคารสถานที่ในชุมชน
- ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
 - นักศึกษา มาโรงเรียนสาย
 - นักศึกษา แต่งกายผิดระเบียบ
 - นักศึกษามาโรงเรียนเวลาปฏิบัติงานช้า
 - นักศึกษา ไม่ปฏิบัติตามกฎของวิทยาลัยฯ
- ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชน
 - กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน
 - มีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกัน
 - อยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกัน
 - สนใจกลุ่มการเมืองเดียวกัน
- ปัญหาที่พบในชุมชนส่วนใหญ่ คือ
 - ปัญหาขาดแคลน
 - ปัญหาการเล่นหุ้น
 - ปัญหาร้านคอฟฟี่ช็อป
 - ปัญหาการทำธุรกิจการค้า
- ข้อใดไม่มีส่วนที่ทำให้โครงการประสบความสำเร็จ
 - ได้รับความร่วมมือจากชุมชน
 - โครงการช่วยสร้างศักยภาพให้กับชุมชน
 - คนในชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน
 - คนในชุมชนต่างมุ่งประโยชน์
- การวางแผนพัฒนาชุมชนเกี่ยวข้องกับข้อใด
 - จุดหมายปลายทางกับวิธีการ
 - รวมตัวกันเป็นกลุ่ม
 - เป้าหมายของชุมชน
 - เงินงบประมาณ

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 3

ตอนที่ 1

จงทำเครื่องหมาย (X) ลงหน้าข้อที่ถูกที่สุด (10 คะแนน)

- องค์ประกอบของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญข้อใด
ไม่ใช่องค์ประกอบ
 - กลุ่มคนอยู่ในชุมชนหรือมีอาชีพร่วมกัน
 - กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน
 - มีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกัน
 - มีความเป็นอยู่แบบสมัยใหม่
- ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่พบในชุมชน
 - ปัญหายาเสพติด
 - ปัญหาเด็กติดเกม
 - ปัญหาการเล่นหุ้น
 - ปัญหาปากจนขาดที่ทำกิน
- องค์ประกอบของชุมชน ตรงกับข้อใด
 - ความสนใจของคน
 - อาณาบริเวณ
 - การปฏิบัติต่อกัน
 - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
 - นักศึกษามาโรงเรียนสาย
 - นักศึกษาแต่งกายผิดระเบียบ
 - นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎของวิทยาลัยฯ
 - นักศึกษารวมงานวันเยาวชนแห่งชาติ
- จุดมุ่งหมายของการพัฒนาชุมชนคือข้อใด
 - กำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน
 - มุ่งเน้นในความสำเร็จที่มีต่อชุมชน
 - มีความเป็นอยู่อย่างอิสระ
 - ให้ทุกคนรอบรู้เป็นครอบครัวขนาดเล็ก
- ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน
 - พัฒนาคน กลุ่มชน
 - พัฒนาสิ่งแวดล้อมทางวัตถุ
 - พัฒนาสาธารณสุข
 - พัฒนาอาคารสถานที่
- ข้อใดไม่ใช่การวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชน
 - จุดหมายปลายทางกับวิธีการ
 - เป้าหมายของชุมชน
 - เงินงบประมาณ
 - รวมตัวกันเป็นกลุ่ม
- ข้อใดไม่ใช่ความสำเร็จของโครงการ
 - ได้รับความร่วมมือจากชุมชน
 - สร้างศักยภาพให้กับชุมชน
 - สร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน
 - ผู้มีชื่อเสียงเข้าร่วมโครงการ
- ข้อใดไม่เป็นเป็นโครงการพัฒนาชุมชน
 - โครงการดูแลสวนหย่อมในหมู่บ้าน
 - โครงการกำจัดวัชพืชในลำคลอง
 - โครงการจำหน่ายสินค้ามือสอง
 - โครงการขจัดขุยภายในถ้ำน้ำ
- ขั้นตอนการสำรวจปัญหาใน/นอก
สถานศึกษา ชุมชน มีกี่ขั้นตอน
 - 4 ขั้นตอน
 - 5 ขั้นตอน
 - 3 ขั้นตอน
 - 6 ขั้นตอน

ตอนที่ 2

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

ข้อ 1 องค์ประกอบของชุมชน ประกอบด้วย

ข้อ 2 จงอธิบายขั้นตอนการสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน

เฉลยคำตอบท้ายบท หน่วยที่ 1

ตอนที่ 1 ก่อนเรียน

21. ข้อ ง
22. ข้อ ก
23. ข้อ ง
24. ข้อ ข
25. ข้อ ง
26. ข้อ ค
27. ข้อ ง
28. ข้อ ก
29. ข้อ ง
30. ข้อ ง

ตอนที่ 1 หลังเรียน

21. ข้อ ง
22. ข้อ ค
23. ข้อ ง
24. ข้อ ง
25. ข้อ ข
26. ข้อ ง
27. ข้อ ค
28. ข้อ ง
29. ข้อ ค
30. ข้อ ก

ตอนที่ 2

ข้อ 1 องค์ประกอบชุมชน ประกอบด้วย

1. คน
2. ความสนใจของคน
3. อาณาบริเวณ
4. การปฏิบัติต่อกัน
5. ความสัมพันธ์ของสมาชิก

นอกจากนี้องค์ประกอบของชุมชนอาจประกอบด้วย ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ข้อ 2 จงอธิบายขั้นตอนการสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน

การสำรวจปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน มี 4 ขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชน ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน และมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกันหรือการประกอบกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน โดยความเป็นชุมชนอาจหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งเท่าใดก็ได้มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ในการกระทำ มีการจัดการ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. เสนอแนะทางเลือกในการพัฒนาชุมชน การพัฒนาชุมชน คือ การเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้น หรือให้เจริญขึ้นทุก ๆ ด้าน คือต้องพัฒนาคน กลุ่มชน สิ่งแวดล้อมทางวัตถุหรือสาธารณสมบัติ การพัฒนาชุมชนมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ

2.1 มุ่งเน้นในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

2.2 มุ่งเน้นในความสำนึกที่มีต่อชุมชน ความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชน

3. วางแผนจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหา การแก้ปัญหามีกระบวนการ คือการจัดทำโครงการ ใช้หลักการและเหตุผล มีวิธีดำเนินการที่สามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา หรือทำให้สังคม ชุมชน ดีขึ้น ตัวอย่าง โครงการดูแลสวนหย่อมในหมู่บ้าน โครงการกำจัดวัชพืชในลำคลอง โครงการขจัดขยะในคูน้ำและแหล่งเพาะขยะในหมู่บ้าน เป็นต้น

4. ประเมินและปรับปรุงแผน เมื่อได้มีการสำรวจปัญหาชุมชน วางแผนจัดทำโครงการแล้ว จำเป็นต้องมีการประเมินในลำดับแรก หากจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนเพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จ คณะทำงานก็จำเป็นต้องดำเนินการ

.....

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายกลุ่ม

ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 กลุ่มที่.....แผนกวิชา.....

พฤติกรรม กลุ่ม	การวางแผน (2 คะแนน)	การแบ่งงาน (2 คะแนน)	ความกล้า แสดงออก (2 คะแนน)	การแก้ปัญหา (2 คะแนน)	ความสามัคคี ในกลุ่ม (2 คะแนน)	รวม (10 คะแนน)
1						
2						
3						
4						
5						

เกณฑ์การวัดผล

ได้คะแนน 9 - 10 ดีมาก
 ได้คะแนน 7 - 8 ดี
 ได้คะแนน 5 - 6 พอใช้
 ได้คะแนน 1 - 4 ต้องแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน
 (.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล

ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนคะแนน 4, 3, 2 และ 1 ลงในช่องว่าง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตรงต่อเวลา	การแต่งกาย	ความรับผิดชอบ	การทำงานร่วมกับกลุ่ม	ความมีระเบียบวินัย	รวม	เฉลี่ย
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								

หมายเหตุ 1. เกณฑ์การให้คะแนน 4 = ดีมาก, 3 = ดี, 2 = ปานกลาง, 1 = น้อย

2. ครูผู้สอนควรใช้วิธีสุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่จะแสดงพฤติกรรมในแต่ละขั้นตอนของ

กิจกรรมโดยไม่ซ้ำบุคคล เมื่อกิจกรรมเสร็จสิ้นจะสามารถประเมินนักศึกษางานครบผู้สอน

โดยไม่ต้องประเมินทุกคนในแต่ละครั้ง

(.....)

แบบแสดงคะแนนความก้าวหน้าของนักศึกษาเป็นรายบุคคล (Progress Chart)

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนในแต่ละสัปดาห์/ ครั้ง							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									

.....ผู้สอน

(.....)

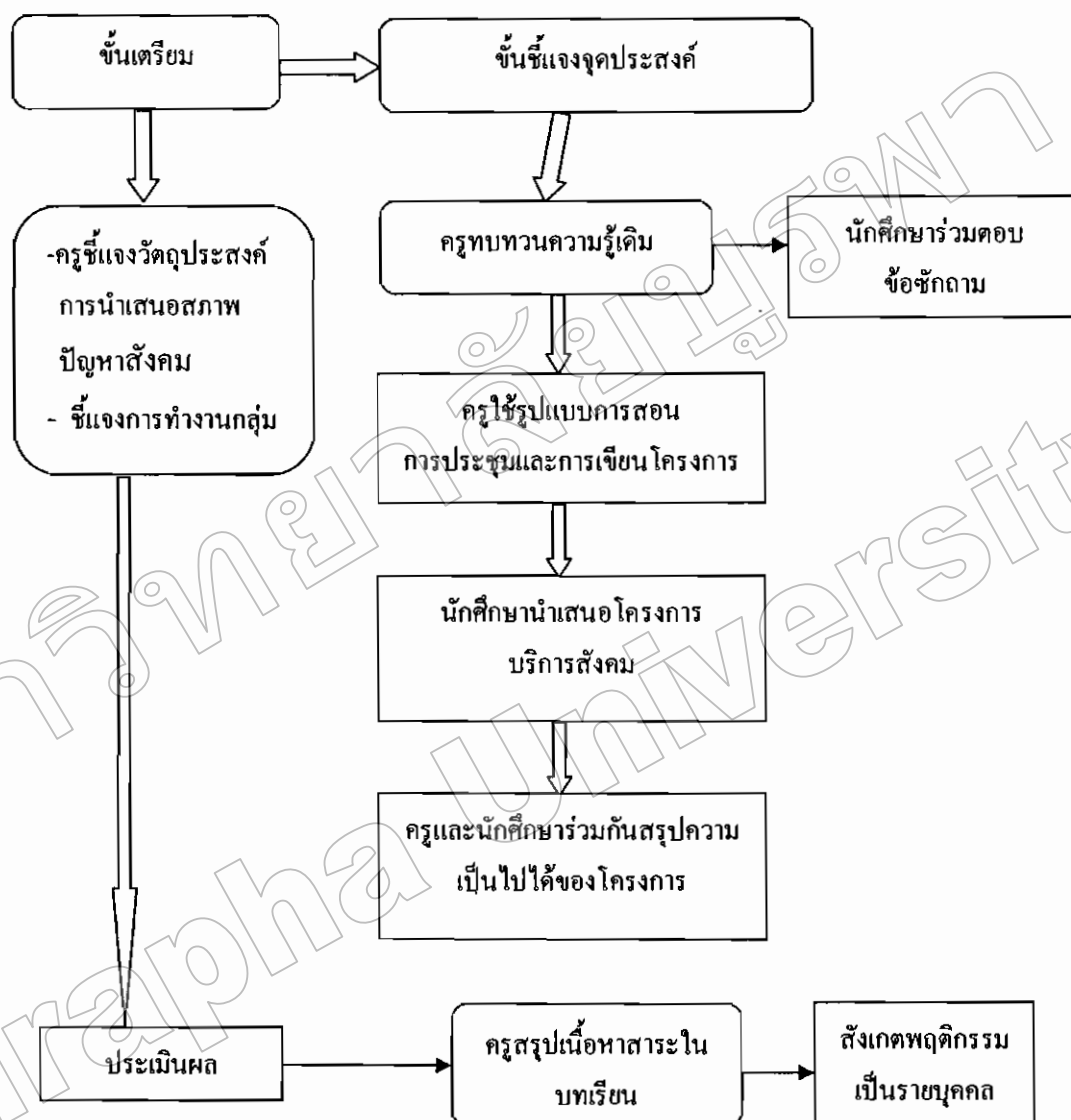
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	หน่วยที่ 4
	ชื่อวิชาโครงการ 3101 -6001	สอนครั้งที่ 5
	ชื่อหน่วย การนำเสนอโครงการบริการสังคม	คาบรวม 4 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง การนำเสนอโครงการบริการสังคม		จำนวน 4 ชั่วโมง
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นำเสนอโครงการบริการสังคมได้ 2. อธิบายรายละเอียดโครงการได้ 3. ใช้สื่อในการนำเสนอได้ 4. มีความรับผิดชอบและทำงานเป็นทีมได้ เนื้อหา การนำเสนอโครงการ เป็นผลที่นักศึกษาได้ออกสำรวจสภาพปัญหาใน/ นอกสถานศึกษา ชุมชน ได้เห็นปัญหาและสภาพจริงที่เกิดขึ้น นักศึกษาจะต้องพิจารณาใคร่ครวญว่าจะจัดทำโครงการบริการสังคม ตามสภาพปัญหาและตามความสามารถของตน โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ นักศึกษาจะต้องดำเนินการ ดังนี้ 1. นำเสนอโครงการและเริ่มต้นวางแผนการดำเนินกิจกรรม พิจารณาเลือกโครงการที่คาดว่าจะมีความสำเร็จ วางแผนเรื่อง คน การเงิน และการมีส่วนร่วมของแต่ละคนในโครงการ 2. กำหนดรายละเอียดของโครงการ กำหนดเวลาการปฏิบัติกิจกรรม งบประมาณ และการมอบหมายงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร การประเมินผล 3. นำเสนอจัดหาเงินทุนและแหล่งทรัพยากร 4. การนำไปใช้และการบริหารจัดการโครงการ 5. จัดระเบียบผลสะท้อนของกิจกรรม 6. ติดตามและประเมินผลโครงการ 7. ความสำเร็จของโครงการ นักศึกษา ต้องพิจารณาและตั้งคำถามลำดับแรกของการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม คือ เกิดอะไรขึ้นกับชุมชนสังคมของเรา ทุกคนต้องร่วมคิด ร่วมเห็น ร่วมความรู้สึกเดียวกัน จึงจะรู้ว่า ควรทำอะไรให้กับชุมชน สังคมของเรา		

ชื่อเรื่อง การนำเสนอโครงการ บริการสังคม	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) ทำเพื่ออะไร สิ่งสำคัญหรือจุดมุ่งหมายคืออะไร ทุกคนอภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์ ตั้งคำถามสิ่งที่ต้องการเรียนรู้และต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้นในสังคมและชุมชน คำตอบจึงจะได้ว่า ทำเพื่ออะไร เราจะทำอะไรต่อไปให้กับชุมชน สังคมของเรา ร่วมคิดพิจารณาตัดสินใจ วิถี แนวทาง ช่องทางที่ดีที่สุดเพื่อการสร้างความเข้าใจใหม่และร่วมกิจกรรมในการสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้กับ ชุมชน สังคม การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม เป็นแนวทางของรูปแบบการปฏิบัติและเสริมสร้าง คุณลักษณะนิสัยในการพัฒนาตนเอง ช่วยเหลือชุมชนซึ่งพึ่งพากันและกัน เช่น ความรู้สำนึก ความกล้าแสดงออก ความมานะ และการตั้งเป้าหมายในการทำงาน การใช้เวลา พิจารณา โครงสร้างของชุมชน มีเนื้อหาหมายที่ผู้เรียนต้องการช่วยเหลือ และต้องการเรียนรู้ใน สภาพแวดล้อมเหล่านั้น ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนจะต้องร่วมกันทำงานเป็นทีม เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมจึงจะสำเร็จตามเป้าหมาย จิตสำนึกที่มีต่อชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนมีความต้องการ ที่จะรู้ว่าจะต้องวางตนอย่างไรเมื่อต้องร่วมกิจกรรมกับ “ชุมชน” มีขั้นตอนที่ต้องเรียนรู้ ดังนี้ 1. เคารพและยอมรับในการตัดสินใจของกลุ่ม เช่น ไม่ขัดขวางความคิดเห็นของผู้อื่น ทุกคนสามารถเสนอความคิด รับฟังด้วยความกระตือรือร้น เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน บทเรียนข้อนี้จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำส่งผลให้การเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม ประสบความสำเร็จ 2. นักศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนด้วยการปฏิบัติกิจกรรม มีแหล่งทรัพยากร มากมาย ที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ ฟังระลึกไว้เสมอว่าเมื่อมีการพิจารณาไตร่ตรอง นักศึกษา จะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม 3. กำหนดชิ้นงานเพื่อสร้างความรับผิดชอบให้กับนักศึกษา เช่น กำหนดตัวบุคคลใน การเข้าร่วมกิจกรรม จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ มอบหมายงาน และจัดทำตารางการดำเนินงาน 4. จัดตั้งกลุ่มการเรียนรู้ หลังจากให้นักศึกษาได้มีโอกาสดำเนินงานกับนักศึกษาอื่น นักศึกษาอาจจะไม่เลือกเข้ากลุ่มเดิม ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้น เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีการรับรู้	

ชื่อเรื่อง การนำเสนอโครงการ บริการสังคม	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) 5. การพบกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน อาจนั่งล้อมวง พูดคุย เมื่อการปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จ จะทำให้กระบวนการเรียนรู้ดีขึ้น มีการสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ เกี่ยวกับชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1. ขั้นเตรียม ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การนำเสนอสภาพ ปัญหาที่ได้จากการสำรวจ และการนำเสนอ โครงการบริการสังคม ชี้แจงการทำงานกลุ่ม 2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูทบทวนความรู้เดิมและการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน ครูซักถามความรู้เดิม 3. ขั้นสอนใช้รูปแบบการสอน “การประชุมและการเขียนโครงการ” ดังนี้ 3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เริ่มจากครูผู้สอนสร้างบรรยากาศให้เกิดความสุขโดยใช้เกม ครู ผู้สอนนำกระดาษมา 1 แผ่น แล้วตั้งคำถามว่า “จากการสำรวจชุมชนนักศึกษาได้อะไรบ้าง” นักศึกษาแสดงความคิดเห็น หลังจากนั้นตั้งคำถามว่า “ทำไมต้องทำประโยชน์ให้ชุมชน” “ทำแล้วได้ประโยชน์อะไร” ผู้สอนใช้วิธีการประชุมวนรอบวง ไม่ให้นักศึกษาตอบตรงกัน ในส่วนนี้ ผู้สอนได้สอดแทรกกระบวนการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและการยอมรับเสียงข้างมากอย่างมีเหตุผล พร้อมกับส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย 3.2 ขั้นเพียรหาหนทาง ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษา พร้อมกับตั้งคำถามว่า “สถานศึกษา และชุมชนของเรามีจุดเด่น จุดด้อยตรงไหน” ให้นำคำถามนี้เข้าสู่การประชุมในกลุ่มย่อย และให้วางแผนสร้างงานโดยเขียนโครงการเพื่อร่วมกันบริการสังคมหรือชุมชนตามที่เหมาะสม 3.3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ ผู้สอนจะเป็นผู้สังเกตการณ์ นักศึกษาจะเป็นผู้ทำงานซึ่งสังเกตได้ว่านักศึกษาได้ใช้วิธีการประชุมโดยอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่นจุดด้อยของชุมชน ใช้หลักการประชาธิปไตยคัดเลือกโครงการของกลุ่ม พร้อมกับร่วมมือกันเขียนโครงการจนแล้วเสร็จ 3.4 ขั้นดูผลสัมฤทธิ์ ครูผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ขณะเดียวกันให้ผู้แทนของแต่ละกลุ่มเป็นคณะกรรมการ กลุ่มละ 1 คน พิจารณาประเมินผลงานของกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกัน กลุ่มนำเสนอสภาพปัญหาที่ได้จากการออกสำรวจ และนำเสนอโครงการบริการสังคมตามความต้องการของชุมชน เมื่อเสร็จสิ้นการนำเสนอ คณะกรรมการจะนำผลสรุปคะแนนประกาศให้นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ทราบ	

ชื่อเรื่อง การนำเสนอโครงการ บริการสังคม	จำนวน 4 ชั่วโมง														
กิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ) 5. ขึ้นคิดสร้างสรรค์งาน เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการกลุ่มในชั้นเรียน ครูผู้สอนสอบถามความต้องการของผู้เรียนที่จะพัฒนาไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการเรียน โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติโครงการบริการสังคม เมื่อสิ้นสุดโครงการให้รายงานผลด้วยการรวบรวมเป็นสรุปผลรายงาน หรือแสดงผลงาน และเก็บรวบรวมผลงานไว้ในแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ต่อไป 6. ขึ้นสรุปประเมินผล ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปความเป็นไปได้ของโครงการ สื่อการสอน 1. ชุดการสอนด้วย Power Point 18 สไลด์ เรื่อง การบริการสังคม 2. ตัวอย่างภาพการบริการสังคมในโครงการต่างๆ การวัดผลและการประเมินผล 1. ความสนใจในการเรียน การค้นคว้า การมีส่วนร่วมในกิจกรรม 2. การซักถาม การตอบคำถาม 3. กิจกรรมการฝึกทักษะ 4. การทำงานเป็นทีมงาน (ให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีมงาน) 5. การประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายกลุ่ม รายบุคคล 6. การรายงานความก้าวหน้า (Progress Chart) แหล่งการเรียนรู้ 1. ห้องสมุดวิทยาลัย ค้นคว้าเรื่อง โครงการบริการสังคม 2. ชุมชน สถานประกอบการ บุคลากรในท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน 3. สิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ เช่น นิตยสาร/ วารสาร/ หนังสือ/ Brochure/ Catalog 4. เว็บไซต์การบริการสังคมสำหรับนักศึกษา <table border="0"> <tr> <td>www.Idealist.org</td><td>Action Without Borders</td></tr> <tr> <td>www.VolunteerMatch.org</td><td>Volunteer Match</td></tr> <tr> <td>www.Compact.org</td><td>Campus Compact</td></tr> <tr> <td>www.Cool2Serve.org</td><td>Cool : Campus Outreach Opportunity League</td></tr> <tr> <td>www.Servicelearning.org</td><td>National Service-Learning Clearinghouse</td></tr> <tr> <td>www.aahe.org/service/</td><td>American Association for Higher Education</td></tr> <tr> <td>www.aacc.nche.edu/servicelearning</td><td>American Association of Community Colleges</td></tr> </table> ผลงาน/ ชิ้นงานของนักศึกษา 1. โครงการบริการสังคม 2. การนำเสนอ อภิปราย หน้าชั้นเรียน 3. สรุปคำถาม คำตอบเพื่อการทบทวน		www.Idealist.org	Action Without Borders	www.VolunteerMatch.org	Volunteer Match	www.Compact.org	Campus Compact	www.Cool2Serve.org	Cool : Campus Outreach Opportunity League	www.Servicelearning.org	National Service-Learning Clearinghouse	www.aahe.org/service/	American Association for Higher Education	www.aacc.nche.edu/servicelearning	American Association of Community Colleges
www.Idealist.org	Action Without Borders														
www.VolunteerMatch.org	Volunteer Match														
www.Compact.org	Campus Compact														
www.Cool2Serve.org	Cool : Campus Outreach Opportunity League														
www.Servicelearning.org	National Service-Learning Clearinghouse														
www.aahe.org/service/	American Association for Higher Education														
www.aacc.nche.edu/servicelearning	American Association of Community Colleges														

ลำดับขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
ขั้นเตรียม (5 นาที) 1. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การนำเสนอสภาพปัญหาที่ได้จากการสำรวจ และการนำเสนอโครงการบริการสังคม 2. ชี้แจงการทำงานกลุ่ม	(5 นาที) 1. เตรียมความพร้อมในการนำเสนอสภาพปัญหา 2. นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายหน้าชั้นเรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (15 นาที) 1. ครูทบทวนความรู้เดิมและการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน 2. ครูซักถามความรู้เดิม	(15 นาที) 1. นักศึกษาร่วมทบทวนความรู้เดิม 2. นักศึกษาร่วมตอบข้อซักถาม
ขั้นสอน (180 นาที) 1. ครูใช้รูปแบบการสอน “การประชุมและการเขียนโครงการ” 1.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับการสำรวจชุมชน 1.2 ขั้นเพียรหาหนทาง ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษา พร้อมกับตั้งคำถามว่า “สถานศึกษาและชุมชนของเรามีจุดเด่น จุดด้อยตรงไหน” 1.3 ขั้นสร้างองค์ความรู้ ร่วมมือกันเขียนโครงการ 1.4 ขั้นแสดงผลสัมฤทธิ์ นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานโครงการบริการสังคม ด้วย Power Point 1.5 ขั้นคิดสร้างสรรค์งาน นำโครงการสู่การปฏิบัติจริง 1.6 ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปความเป็นไปได้ของโครงการ	1.1 นักศึกษาร่วมกิจกรรม 1.2 นักศึกษาร่วมอภิปรายสภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อยของชุมชน 1.3 นักศึกษาร่วมกันเขียนโครงการ 1.4 นักศึกษานำเสนอโครงการบริการสังคม ด้วย Power Point 1.5 นักศึกษาร่วมตอบข้อซักถาม 1.6 นักศึกษาร่วมสรุป

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
ขั้นสรุปประเมินผล (40 นาที) 1. ครูสรุปเนื้อหาสาระในบทเรียนเพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดทำโครงการบริการสังคมได้ (10 นาที) 2. สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคลของนักศึกษาในขณะร่วมกิจกรรม 3. ตรวจสอบผลงานที่นักศึกษาสรุปกิจกรรมตามงานที่ได้มอบหมาย 4. ครูบันทึกคะแนนเพื่อแสดงความก้าวหน้า (Progress Chart) ให้นักศึกษาได้ทราบ	1. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน 2. นักศึกษาร่วมกิจกรรมกลุ่ม 3. นักศึกษาจัดส่งผลงานกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 4 (1)

วิชาโครงการ (3101-6001) หน่วยที่ 4 การนำเสนอโครงการบริการสังคม 1 สามารถนำเสนอโครงการบริการสังคมได้ 2 สามารถอธิบายรายละเอียดโครงการได้ 3 มีความสามารถในการใช้สื่อในการนำเสนอได้ 4 มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานเป็นทีมได้ (1)	ตัวอย่างโครงการบริการสังคม • กิจกรรมที่ 1 • ชวนกันไปทำอาหารที่บ้านพักคนชรา เสริมแล้ว รับประทานอาหารร่วมกันเพื่อพูดคุยกับคุณตา คุณยาย เพื่อที่เราจะได้ฟังเรื่องราวของชีวิต และใช้ทุกวินาทีที่มีมหายใจอยู่ให้เต็มที่ รับประสบการณ์แสนดี ๆ จากท่าน หลังจากนั้น ชวนคุณตา คุณยาย เช่นกันเสิร์ฟเครื่องดื่มต่าง ๆ เพื่อให้ท่านเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความสุข และไม่กังวลกับปัญหาหรือความโศกเศร้าจากการที่ถูกลูกหลานทอดทิ้ง (4)
ร่วมกันสำรวจชุมชน “จากการสำรวจชุมชนนักศึกษาได้ะไรบ้าง” “ทำไมต้องทำประโยชน์ให้ชุมชน” “ทำแล้วได้ประโยชน์อะไร” “สถานศึกษาและชุมชนของเรามีจุดเด่น จุดด้อยตรงไหน” (2)	ตัวอย่างโครงการบริการสังคม • กิจกรรมที่ 3 • ช่วยกันสะสมกระดาษใบรจั่วรี โฆษณาต่าง โดยเฉพาะกระดาษที่มีเนื้อมัน แล้วรวบรวมไปบริจาคให้โรงเรียนสอนคนตาบอด เพื่อให้เด็กๆ ใฝ่ฝึกเขียนอักษรเบรลล์ ที่โรงเรียนต้องการเป็นจำนวนมาก (5)
ตัวอย่างโครงการบริการสังคม • กิจกรรมที่ 1 • นัดหมายนักศึกษาตอนเย็นวันศุกร์ ช่วยสอนการบ้านน้องๆ คาบอดที่โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ และอีกส่วนหนึ่ง ช่วยซ่อมคอมพิวเตอร์เก่าที่มีคนมาบริจาคไว้ เพราะเครื่องมักจะเสียระหว่างสัปดาห์ พอเร็วเข้าวันจันทร์ น้องๆ คาบอดจะได้มีคอมพิวเตอร์ใช้ (3)	ตัวอย่างโครงการบริการสังคม • กิจกรรมที่ 4 • จัดกิจกรรมรับบริจาคหนังสือจากเพื่อน ๆ สมาชิกหรือบุคคลรอบข้าง และรวบรวมนำไปบริจาคให้กับโรงเรียน ถ้าโรงเรียนใดมีห้องสมุดแล้วก็ไปช่วยปรับปรุงให้เป็นหมวดหมู่ ถ้าโรงเรียนใดไม่มีก็จัดทำมุมอ่านหนังสือให้โดยจัดตู้หนังสือ เพื่อให้นักนิสิตรักการอ่าน เรียนรู้ภาษาไทย ในอนาคตข้างหน้าเราอาจมีนักเขียน นักอ่านที่มีคุณภาพเกิดขึ้นได้ (6)

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 4 (2)

7

10

8

11

9

12

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 4 (3)

ช่วยกันลดจำนวนขยะ

- **refuse** → เมื่อซื้อ > eleven ขอดกับพนักงานว่า "คือรับค่ะ ไม่ต้องใส่ถุงเก็บค่ะ"
- **refill** → สีนน้ำในโรงอาหาร น้ำดื่มลดปริมาณน้ำดื่ม สีนน้ำให้จุ่มคอ
- **return** → คืนน้ำอัดลมแบบขวดแก้ว เมื่อคืนแล้วส่งกลับคืนไปผู้ผลิตได้
- **repair** → เมื่อมีของเสีย เช่น ฝาขวดพลาสติก ไม่ดีนำไปซ่อมแซมกับ ไม่ได้นำไปขาย
- **reuse** → ไปจ่ายตลาดกับถุงผ้าแทน ถุงพลาสติกขยะไม่ย่อย สวมถุงพลาสติกใส่ถุงขยะย่อย
- **recycle** → แยกขวดพลาสติกใสและสี เทใส่ถังขยะ ใส่ถังขยะแยก ย่อยแล้วนำไปรีไซเคิลได้สิ่งใหม่
- **reduce** → ลดขยะที่ตัวเองทิ้ง มีคนมาซื้อไปใช้ลดขยะ ไม่ได้นำไปทิ้งถังขยะเพราะเพื่อลดการสร้างขยะ

(13)

ช่วยกันทำความสะอาด กิจกรรม ASSA: 004 ทุกคนช่วยกันทำความสะอาด

ทุกคนช่วยกันทำความสะอาดและจัดสถานที่ทำงานให้มีความเรียบร้อย

(16)

สองล้อ...ร่วมกัน...ช่วยกันลดโลกร้อน

จำกัดอายุ ๕ ปีขึ้นไป 2550 คน สวมเสื้อสะท้อนแสง ระยะทาง 7:00 น.

กิจกรรม: ชมการแสดงของศิลปินชื่อดังบนเวทีกลางแจ้ง
กลุ่ม CYCLOWN ในเทศกาลล้อคู่ใจ

งานโครงการจักรยานเพื่อชีวิตและสุขภาพ : จัดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
วันเสาร์

กรุงเทพมหานคร และ ๑๐ จังหวัดในภาคกลาง

(14)

(17)

ช่วยลดภาวะโลกร้อน

ใช้จักรยานแทนรถยนต์

(15)

ที่ช่วยน้อง โครงการธรรมชาติอยู่

(18)

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	หน่วยที่ 4
	ชื่อวิชาโครงการ 3101 -6001	สอนครั้งที่ 5
	ชื่อหน่วย การนำเสนอโครงการบริการสังคม	คาบรวม 4 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง การนำเสนอโครงการบริการสังคม		จำนวน 4 ชั่วโมง
บันทึกหลังการสอน 5. ผลการทำกิจกรรมของนักศึกษา 6. ผลการทำกิจกรรมของครูผู้สอน ลงชื่อ.....ผู้สอน (.....) /...../..... ข้อเสนอแนะ ลงชื่อ..... (.....) หัวหน้าแผนกวิชา ลงชื่อ..... (.....) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ		

แบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนรายกลุ่ม

ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กลุ่มที่.....แผนกวิชา.....

พฤติกรรม กลุ่ม	การวางแผน (2 คะแนน)	การแบ่งงาน (2 คะแนน)	ความกล้า แสดงออก (2 คะแนน)	การแก้ปัญหา (2 คะแนน)	ความสามัคคี ในกลุ่ม (2 คะแนน)	รวม (10 คะแนน)
1						
2						
3						
4						
5						

เกณฑ์การวัดผล ได้คะแนน 9 - 10 ดีมาก
 ได้คะแนน 7 - 8 ดี
 ได้คะแนน 5 - 6 พอใช้
 ได้คะแนน 1-4 ต้องแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล

ครั้งที่.....เรื่อง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด และเขียนคะแนน 4, 3, 2 และ 1 ลงในช่องว่าง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตรงต่อ เวลา	การ แต่งกาย	ความ รับผิดชอบ	การทำงาน ร่วมกับกลุ่ม	ความมี ระเบียบวินัย	รวม	เฉลี่ย
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
21								
22								
23								
24								
25								
26								
27								
28								
29								
30								

หมายเหตุ 1. เกณฑ์การให้คะแนน 4 = ดีมาก, 3 = ดี, 2 = ปานกลาง, 1 = น้อย

2. ครูผู้สอนควรใช้วิธีสุ่มตัวอย่งนักศึกษาที่จะแสดงพฤติกรรมในแต่ละขั้นตอนของ

กิจกรรมโดยไม่จำบุคคล เมื่อกิจกรรมเสร็จสิ้นจะสามารถประเมินนักศึกษางานครบผู้สอน

โดยไม่ต้องประเมินทุกคนในแต่ละครั้ง

(.....)

แบบแสดงคะแนนความก้าวหน้าของนักศึกษาเป็นรายบุคคล (Progress Chart)

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนในแต่ละสัปดาห์/ ครั้ง							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
29									
30									

.....ผู้สอน
(.....)

	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	หน่วยที่ 5
	ชื่อวิชา/โครงการ 3101 -6001	สอนครั้งที่ 6
	ชื่อหน่วย โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	คาบรวม 4 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์		จำนวน 4 ชั่วโมง
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. อธิบายความหมายของ “โครงการวิจัย” ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ 2. อธิบายลักษณะการออกแบบโดยใช้หลักการวิจัยได้อย่างถูกต้อง 3. สรุปประเภทของงานวิจัยได้ถูกต้อง 4. เขียนข้อเสนอโครงการวิจัยได้ถูกต้อง 5. มีความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เนื้อหา “การวิจัย” หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อตอบคำถาม หรือ ปัญหาที่มีอยู่ อย่างเป็นระบบ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดคำถามวิจัย ซึ่งอาจได้มาจากการศึกษาเอกสารและ/หรือประสบการณ์ตรง มีการวางแผนการวิจัย หรือเขียน โครงการวิจัย สร้างเครื่องมือ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงาน การวิจัย ประเภทของการวิจัย การวิจัยที่ใช้ในวงการศึกษามีอยู่หลายประเภท การวิจัยที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนใน รายวิชาโครงการ มี 3 ประเภท คือ การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงทดลอง และการวิจัยและพัฒนา การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในปัจจุบัน การดำเนินการวิจัยไม่มีการสร้างสถานการณ์เพื่อศึกษาผลที่ตามมา แต่เป็นการค้นหาข้อเท็จจริง หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว นักวิจัยไม่สามารถกำหนดค่าของตัวแปรต้นได้ตามใจชอบ เช่น ผู้วิจัยต้องการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน/ นักศึกษาต่อการให้บริการทางด้านการเรียน การสอน ของวิทยาลัย และต้องการศึกษาว่าเพศชายและเพศหญิงจะมีความคิดเห็นต่างกันหรือไม่ ในกรณีนี้ ตัวแปรต้น คือ เพศ และค่าของตัวแปรต้นคือ ชาย และหญิง จะเห็นได้ว่าค่าของตัวแปร ต้นเป็นสิ่งที่ เป็นอยู่แล้ว นักวิจัยไม่สามารถกำหนดได้เองว่าต้องการให้ค่าของตัวแปรเพศเป็น อย่างอื่นที่ไม่ใช่ เพศชายหรือเพศหญิง		

ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) การวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงทดลองเป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างสถานการณ์แล้วศึกษาผลที่ตามมา ผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าของตัวแปรอิสระได้ตามต้องการ เป็นวิธีการวิจัยที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในเชิงเหตุผล (Causal relationship) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สำหรับงานวิจัยทางการศึกษา หรือสังคมศาสตร์สามารถนำวิธีการวิจัยเชิงทดลองมาใช้ได้ แต่การควบคุมตัวแปรเกินจะทำให้ยากกว่าการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ เช่น ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าการปลูกข้าวโพดพันธุ์ ก และพันธุ์ ข จะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของข้าวโพดต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยสามารถนำข้าวโพดพันธุ์ ก และ พันธุ์ ข มาทดลองปลูกโดยควบคุมตัวแปรเกินต่าง ๆ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อตัวแปรตาม โดยการนำข้าวโพดทั้งสองพันธุ์มาปลูกในดินชนิดเดียวกัน ใช้ปุ๋ยชนิดเดียวกันในปริมาณที่เท่ากัน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เหมือนกัน ต่างกันเฉพาะพันธุ์ของข้าวโพดเท่านั้น จะเห็นได้ว่าในกรณีนี้พันธุ์ของข้าวโพดเป็นตัวแปรต้น ซึ่งค่าของตัวแปรต้น คือ พันธุ์ ก และ พันธุ์ ข ซึ่งผู้วิจัยจะนำพันธุ์อะไรมาใช้ในการทดลองนั้น ผู้วิจัยสามารถกำหนดได้เองตามต้องการ และหลังจากนั้นผู้วิจัยจะศึกษาผลที่ตามมา การวิจัยและพัฒนา การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ ผลิตภัณฑ์หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน องค์การ สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีจุดเน้นในการนำผลลัพธ์ไปสู่ผู้ใช้ ดังนั้นจึง ก่อให้เกิดกระบวนการร่วมมือระหว่างนักวิจัย และผู้ใช้ผลการวิจัย หรือกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงทดลอง ขั้นตอนของการวิจัยในรายละเอียดจะแตกต่างกันตามประเภทของการวิจัยแต่ละชนิด แต่ขั้นตอนใหญ่ ๆ ของการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงทดลอง มีลักษณะร่วมกัน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเนื้อหาที่สนใจจะศึกษาอย่างกว้าง ๆ ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยควรจะถามตนเองว่ามีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ขั้นตอนที่ 2 กำหนดคำถามวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจะต้องกำหนดประเด็นคำถามวิจัยให้ชัดเจนว่า การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะตอบคำถามอะไร เพราะอะไรจึงต้องการที่จะตอบคำถามดังกล่าว ถ้าได้คำตอบแล้วจะได้ประโยชน์อะไร	

ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) ขั้นตอนที่ 3 เขียนโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องวางแผนการวิจัยตั้งแต่ต้นจนจบ เริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การสุ่มตัวอย่าง (ถ้ามี) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล แผนการดำเนินงาน และงบประมาณที่ใช้ ถ้าผู้วิจัยสามารถเขียนโครงการวิจัยได้อย่างชัดเจน เป็นการยืนยันได้ว่าผู้วิจัยสามารถทำการวิจัยขั้นนี้ได้สำเร็จ ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล อาจจะเป็นแบบสังเกต แบบบันทึก แบบสอบถาม หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม และเครื่องมือที่สร้างขึ้นมานั้นควรจะผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ขั้นตอนที่ 5 รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยต้องทราบว่าจะงานวิจัยเรื่องนี้จะรวบรวมข้อมูลจากประชากรเป้าหมาย หรือจากกลุ่มตัวอย่าง ถ้ารวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จะต้องสุ่มตัวอย่างให้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรเป้าหมาย ผู้วิจัยต้องเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับสภาพของประชากรเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากรวบรวมข้อมูล ได้มาแล้วผู้วิจัยต้องนำข้อมูลที่ได้อามาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเชื่อถือได้ของข้อมูล ก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล อาจจะใช้วิเคราะห์ในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยต้องเลือกวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับชนิดของข้อมูล และวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ขั้นตอนที่ 7 ตีความผลการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จแล้ว ผู้วิจัยต้องนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาตีความ เพื่อหาข้อสรุปในการตอบคำถามวิจัย ขั้นตอนที่ 8 เขียนรายงานการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำหลักฐานการดำเนินการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะต้องเรียบเรียงตั้งแต่ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย สมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี) นิยามศัพท์ การดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ เอกสารอ้างอิง และภาคผนวก (ถ้ามี) ซึ่งการเขียนรายงานการวิจัยมีทั้งการเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และการเขียนลงในวารสารวิชาการ ขั้นตอนที่ 9 เผยแพร่ผลการวิจัย การเผยแพร่ผลการวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน	

ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) การเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการโดยอาศัยกระบวนการวิจัย ควรประกอบด้วย หัวข้อต่อไปนี้ 1. ชื่อโครงการ การเขียนชื่อโครงการควรครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการ ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน เขียนให้กะทัดรัด ไม่เินยื้อ คำบางคำที่ใส่ลงไปแล้ว ไม่ได้ช่วยขยายความหมายหรือวัตถุประสงค์ของการทำโครงการ ไม่จำเป็นต้องใส่ เช่น คำว่า การศึกษา การวิจัย การทดลอง เป็นต้น โดยสรุปชื่อโครงการควรจะตอบคำถามได้ว่า ทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ 2. คณะผู้จัดทำโครงการ ระบุรายชื่อ นามสกุล ของคณะผู้จัดทำโครงการ 3. ความเป็นมาของโครงการ ระบุที่มาของโครงการ ซึ่งให้เห็นถึงสภาพที่เป็นอยู่ ปัญหาที่เกิดขึ้น เหตุผลสำคัญที่ทำให้ต้องทำวิจัยเรื่องนี้ ใช้วิธีการอะไรในการแก้ปัญหา หรือนำมาใช้ในการพัฒนา ทำไมจึงเลือกวิธีการนั้น ผลการวิจัยที่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร ใครคือผู้ได้รับผลประโยชน์เหล่านั้น 4. วัตถุประสงค์ของโครงการ การเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการ คือการระบุให้ทราบว่าโครงการนี้จะทำอะไร ควรเขียนให้ชัดเจน เฉพาะเจาะจง วัตถุประสงค์จะต้องสอดคล้องกับ ความเป็นมาของโครงการและชื่อเรื่อง ถ้ามีหลายข้อ วัตถุประสงค์หลักควร ขึ้นเป็นข้อแรกในกรณีที่มีหลายข้อ 5. ขอบเขตของโครงการ การเขียนขอบเขตของโครงการ ควรจะระบุให้เห็นว่าจะศึกษาเกี่ยวกับอะไร กับใคร ที่ไหน นั่นคือควรจะระบุถึงขอบเขตของประชากรเป้าหมายเนื้อหาสาระที่จะศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษา 6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การเขียนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ควรระบุให้เห็นถึงผลที่ตามมาว่า เมื่อได้ผลการวิจัยแล้วจะนำไปใช้ประโยชน์อะไร 7. นิยามศัพท์ การเขียนนิยามศัพท์ คือการให้ความหมายของตัวแปรหลักที่ทำการศึกษา หรือให้ความหมายของเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา 8. วิธีดำเนินการ โครงการ การเขียนวิธีดำเนินการโครงการ คือการระบุให้ทราบถึงรายละเอียดที่จะปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน ซึ่งจะต้องเขียนให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งผู้วิจัยหรือผู้ที่มาอ่านโครงการนี้แล้ว รู้ว่าผู้วิจัยจะดำเนินการอย่างไร ประเด็นที่ควรระบุในวิธีดำเนินการโครงการได้แก่	

ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) 8.1 รูปแบบของการวิจัย ประเด็นนี้ผู้วิจัยควรระบุให้ทราบว่า จะใช้วิธีการวิจัยแบบใด รูปแบบชนิดไหนในการดำเนินการ 8.2 การสุ่มตัวอย่าง (ถ้ามี) ประเด็นนี้ผู้วิจัยจะต้องระบุรายละเอียดของวิธีการสุ่มตัวอย่าง ถ้าผู้วิจัยวางแผนว่าจะรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยต้องเขียนให้ชัดเจนว่าในแต่ละขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำอะไรในรายละเอียด แต่ถ้าผู้วิจัยวางแผนว่าจะรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยของประชากรเป้าหมาย หัวข้อนี้ไม่ต้องมี 8.3 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ประเด็นนี้ผู้วิจัยสามารถแยกเขียนเป็น 2 ประเด็นย่อย คือ เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหา หรือใช้ในการพัฒนา หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงาน กับเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสอบถาม หรือแบบวัดเจตคติ เป็นต้น 8.4 การรวบรวมข้อมูล ประเด็นนี้ผู้วิจัยสามารถแยกเขียนเป็น 2 ประเด็นย่อย คือ ประเด็นของขั้นตอนของวิธีการสร้างผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยจะต้องระบุให้ชัดเจนในรายละเอียดว่าจะดำเนินการอย่างไร กับประเด็นของการรวบรวมข้อมูล ใช้การส่งแบบสอบถาม การสังเกต การบันทึกข้อมูล การทดสอบ หรือการสนทนากลุ่ม เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยจะต้องระบุให้ชัดเจนในรายละเอียดว่าจะดำเนินการอย่างไร 8.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นนี้ผู้วิจัยต้องระบุให้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์แต่ละข้อ จะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการอย่างไร จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และ/ หรือการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งถ้าเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณจะใช้สถิติอะไรในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์แต่ละข้อ 9. แผนการดำเนินการตลอดโครงการ การเขียนแผนการดำเนินการ ผู้วิจัยควรระบุขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ โดยจัดทำเป็นตารางแสดงระยะเวลาในการดำเนินการตลอดโครงการ 10. งบประมาณ สรุปงบประมาณการดำเนินโครงการ โดยแยกประเภทเป็นหมวดต่าง ๆ การคิดเงินงบประมาณควรคิดตามกิจกรรมที่จะต้องดำเนินงาน จะทำให้การกำหนดงบประมาณใกล้เคียงกับที่ควรจะเป็น หัวข้องบประมาณจะมีหรือไม่มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาถ้ามีงบประมาณสนับสนุน	

ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	จำนวน 4 ชั่วโมง
เนื้อหา (ต่อ) ลักษณะของการออกแบบการวิจัยที่ดี มี 4 ประการ ดังนี้ 1. ปราศจากความลำเอียง (Freedom from Bias) การออกแบบการวิจัยที่ดีต้องปราศจากอคติหรือความลำเอียงใด ๆ ที่จะทำให้การได้มาซึ่งข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีความผิดพลาดได้ จะต้องเป็นการออกแบบการวิจัยที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลอย่างเที่ยงตรง เชื่อถือได้และนำไปสู่การตอบปัญหาวิจัยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน 2. ปราศจากความสับสน (Freedom from Confounding) ความสับสนหมายถึงความแปรปรวนของตัวแปรตามอันเกิดจากตัวแปรอิสระหรือตัวแปรแทรกซ้อนหลายตัวจนแยกไม่ออกทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรใดเป็นสาเหตุของความแปรปรวนในตัวแปรตาม ดังนั้นแบบการวิจัยที่ดี จะต้องช่วยขจัดตัวแปรแทรกซ้อนที่เป็นสาเหตุของความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ 3. สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ (Control of Extraneous Variables) การออกแบบการวิจัยที่ดีจะต้องสามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ ทำให้เป็นตัวแปรควบคุม เป็นตัวคงที่หรือขจัดตัวแปรนั้นออกไปแล้วแต่กรณี ผลการวิจัยจะต้องเป็นผลมาจากตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามเท่านั้น 4. มีการใช้สถิติที่ถูกต้องในการทดสอบสมมติฐาน (Statistical Precision for Testing Hypothesis) การวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำเป็นต้องมีสมมติฐานและทดสอบโดยใช้สถิติ ดังนั้นแบบการวิจัยต้องคำนึงถึงความถูกต้องของการทดสอบทางสถิติ การจัดทำโครงการ โดยใช้กระบวนการวิจัย ผู้วิจัยหรือผู้จัดทำโครงการความทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัยให้ชัดเจน ประเภทต่าง ๆ ของการวิจัยที่ความเหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชาโครงการมี 3 ประเภท คือ การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงทดลอง และการวิจัยและพัฒนาโดยที่วิจัยเชิงสำรวจ และวิจัยทดลองจะมีขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน แต่การวิจัยพัฒนามีขั้นตอนของการกำหนดผลิตภัณฑ์ที่ต้องการพัฒนา วางแผนดำเนินงาน แล้วจึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยมีการทดลองใช้และอาจต้องมีการปรับปรุง กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ขั้นเตรียม ครูอธิบายเนื้อหาที่จะเรียน แบ่งนักศึกษาเข้ากลุ่มละความสามารถ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชี้แจงวัตถุประสงค์ ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ขั้นสอน ครูใช้การเรียนรู้การสอน “กระบวนการกลุ่ม” จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ กลุ่มละประมาณ 5 คน	

ชื่อเรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์	จำนวน 4 ชั่วโมง
กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ต่อ) 3.1 ครูเกริ่นนำให้นักศึกษาฟังเกี่ยวกับความหมาย “การวิจัย” ให้นักศึกษาช่วยกันระดมความคิด แล้วจัดเป็นผังความคิด (ใบงานที่ 1) 3.2 ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปความหมายของ “การวิจัย” 3.3 ครูอธิบายประเภทของการวิจัยพร้อมยกตัวอย่างงานวิจัยประเภทต่าง ๆ 3.4 ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มศึกษางานวิจัยประเภทต่าง ๆ และตัวแทนนำเสนอว่าเป็นงานวิจัยประเภทใด มีสิ่งใดที่บ่งบอกว่าเป็นงานวิจัยประเภทนั้น (ใบงานที่ 2) 3.5 ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปบทเรียน ประเภทของงานวิจัย 3.6 ครูอธิบายลักษณะการวิจัยที่ดี และวิธีการเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการวิจัย โดยอาศัยกระบวนการวิจัย 3.7 ครูมอบหมายให้แต่ละกลุ่มเขียนข้อเสนอ โครงการวิจัยและนำเสนอหน้าชั้น (ใบงานที่ 3) 4. ขึ้นประเมินผล ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปการเรียนรู้ และนักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) สื่อการสอน 1. สรุปบทเรียน/ ชุดการสอนด้วย Power Point 18 สไลด์ เรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ 2. ตัวอย่างบทคัดย่องานวิจัยประเภทต่าง ๆ ตัวอย่างโครงการวิจัย 3. ใบงานที่ 1, 2 และ 3 การวัดผลและการประเมินผล 1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การซักถาม การตอบคำถาม 2. แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน 3. การทำงานเป็นทีมงาน (ให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีมงาน) แหล่งการเรียนรู้ 1. ห้องสมุดวิทยาลัย เรื่อง โครงการวิจัย การออกแบบ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ 2. ครอบครัวของผู้เรียน ผู้นำชุมชน บุคลากรในท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน 3. สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ เช่น นิตยสาร/ วารสาร/ หนังสือ งานวิจัยประเภทต่าง ๆ 4. Internet, E - learning, E - book ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลงาน/ ชิ้นงานของนักศึกษา 1. โครงการวิจัย 2. การนำเสนอ อภิปราย	

ลำดับขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
ขั้นเตรียม (5 นาที) 1. ครูอธิบายเนื้อหาที่จะเรียน 2. แบ่งนักศึกษาเข้ากลุ่มละความสามารถ	(5 นาที) 1. เตรียมความพร้อมในการเรียนเนื้อหา 2. นักศึกษาเข้ากลุ่มละความสามารถ กลุ่มละประมาณ 5 คน กลุ่มศึกษาเนื้อหา ร่วมกัน กำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ เลือกประธานกลุ่ม ประชุม แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ อภิปรายหน้าชั้นเรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (25 นาที) 1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนรู้การสอน การวัดผลประเมินผลงาน การทำกิจกรรมกลุ่ม เนื้อหาที่จะต้องเรียน ความหมายของ “การวิจัย” และ “ประเภท การวิจัย” และ “การเขียน โครงการวิจัย” (5 นาที) 2. ครูทดสอบความรู้ก่อนเรียน (10 นาที) 3. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวถึง การเสนอ โครงการโดยใช้รูปแบบการวิจัย ความหมาย ของการวิจัย ประเภทของการวิจัยมีกี่ ประเภท อะไรบ้าง และหลักในการเขียน โครงการวิจัย โดยใช้ภาพประกอบ การอธิบายด้วย Power Point โดยครูช่วย ชี้แนะและกระตุ้น นักศึกษาร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น (10 นาที)	(25 นาที) 1. นักศึกษางดบันทึก ชักถามเมื่อมีข้อสงสัย 2. นักศึกษาร่วมทดสอบความรู้ก่อนเรียน 3. นักศึกษาร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็นตามสื่อและคำชี้แนะของครู และช่วยกัน พิจารณาภาพ Power Point ที่ครูนำเสนอ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ต่อ)

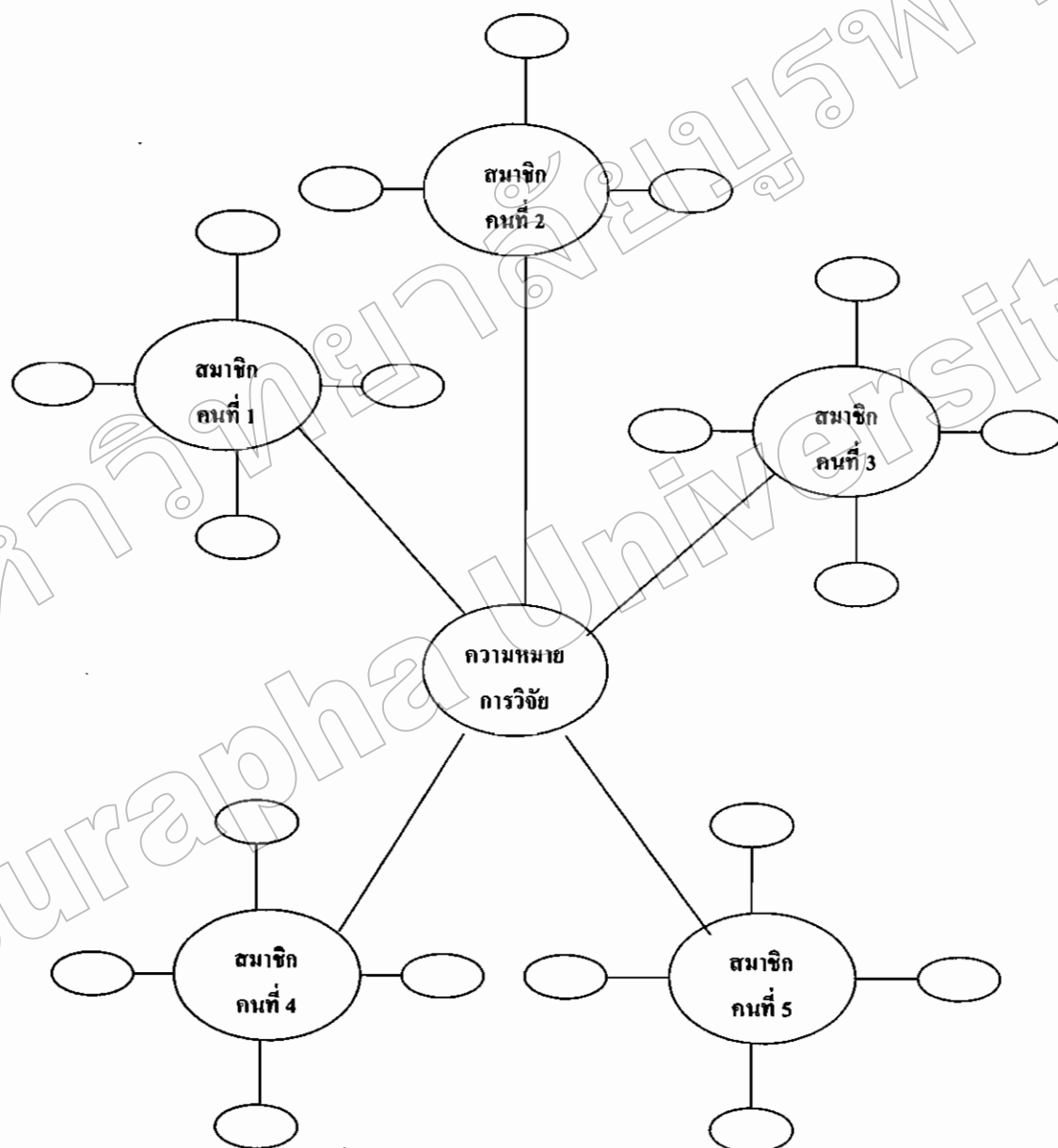
กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
ขั้นสอน (180 นาที) 1. ใช้ “กระบวนการกลุ่ม” ครูถามนักศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “การวิจัย” ในความเข้าใจของนักศึกษาให้สมาชิกในกลุ่มเขียนคำตอบไว้ในกระดาษในรูปแบบของผังความคิดเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น (10 นาที) และร่วมกันเสนอหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ 5 นาที (30 นาที) ครูแจกใบงานที่ 1 ผังความคิด 2. ครูอธิบาย “ประเภทของการวิจัย” พร้อมยกตัวอย่างประกอบ และร่วมกันพิจารณาตัวอย่างงานวิจัยร่วมกัน (20 นาที) 3. ครูเปิดประเด็นเพื่ออภิปรายร่วมกับนักศึกษาในเรื่อง “การเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการโดยอาศัยกระบวนการวิจัย” ครูควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนในการอภิปรายมากที่สุด โดยอธิบายเนื้อหาและซักถามความคิดเห็น เช่น “นักศึกษาคิดว่าการทำโครงการโดยอาศัยกระบวนการวิจัย จะช่วยให้ นักศึกษาทดลองผลิตนวัตกรรมได้สำเร็จหรือไม่” (20 นาที) นักศึกษาร่วมกันนำเสนอหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ 5 นาที (30 นาที) ครูแจกใบงาน ที่ 2 4. ครูอธิบาย รายละเอียดการเขียนข้อเสนอการทำโครงการ โดยอาศัยกระบวนการวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอ ตัวอย่างประกอบ การบรรยาย (10 นาที)	(180 นาที) 1. นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำตอบลงในกระดาษในรูปแบบของผังความคิด ซักถาม ตอบคำถามภายในกลุ่ม ช่วยกันสรุปความหมายของ “การวิจัย” แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน สรุปความคิดในกลุ่ม นำเสนอหน้าชั้น (ใบงานที่ 1 ผังความคิด) 2. นักศึกษาร่วมกันพิจารณาตัวอย่างงานวิจัย ซักถาม เสนอความคิดเห็นร่วมกันกับครู 3. นักศึกษาร่วมอภิปรายตามประเด็นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน สรุปความคิดในกลุ่ม นำเสนอหน้าชั้น (30 นาที) ตามใบงาน ที่ 2 4. นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกับครู (10 นาที)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ต่อ)

กิจกรรมครู	กิจกรรมนักศึกษา
ขั้นสอน (ต่อ) 5. ครูมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มเขียนโครงการโดยอาศัยกระบวนการวิจัยกลุ่มละ 1 โครงการ (30 นาที) ตามใบงานที่ 3 6. ครูร่วมกับนักศึกษาอภิปรายผลงานตามใบงานที่ 3 (30 นาที)	5. นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามกลุ่มที่ได้แบ่งกลุ่มเรียนรู้ร่วมกันใบงานที่ 3 6. นักศึกษาร่วมตอบคำถาม ชักถาม โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ
ขั้นสรุปประเมินผล (30 นาที) 1. ครูสรุปเนื้อหาสาระในบทเรียนเพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดทำแบบทดสอบหลังเรียน (10 นาที) 2. สังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคลของนักศึกษาในขณะเรียน 3. ตรวจสอบผลงานที่นักศึกษาสรุปรกิจกรรมตามงานที่ได้มอบหมายให้อภิปรายกลุ่มประกอบด้วย ใบงานที่ 1 ใบงานที่ 2 และ ใบงานที่ 3 4. ครูบันทึกคะแนนเพื่อแสดงความก้าวหน้า (Progress Chart) ให้นักศึกษาได้ทราบในครั้งต่อไป	1. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน 2. นักศึกษาร่วมกิจกรรมกลุ่ม 3. นักศึกษาจัดส่งผลงานกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมาย

ใบงานที่ 1

ผังความคิด ความหมายการวิจัย

ใบงานที่ 2

คำสั่ง

ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมพิจารณาตัวอย่าง บทคัดย่องานวิจัยและร่วมกันอภิปรายว่า
เป็นงานวิจัยประเภทใด มีสิ่งใดที่บ่งบอกว่าเป็นงานวิจัยประเภทนั้น

งานวิจัยเรื่องที่ 1

ชื่อเรื่อง.....

ประเภทงานวิจัย.....

สิ่งที่บ่งบอกประเภทงานวิจัย.....

งานวิจัยเรื่องที่ 2

ชื่อเรื่อง.....

ประเภทงานวิจัย.....

สิ่งที่บ่งบอกประเภทงานวิจัย.....

ใบงานที่ 3

คำสั่ง

ให้แต่ละกลุ่มเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการโดยอาศัยกระบวนการวิจัย
ตามหัวข้อที่กำหนด

1. ชื่อโครงการ
2. คณะผู้จัดทำโครงการ
3. ความเป็นมาของโครงการ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ
5. ขอบเขตของโครงการ
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
7. นิยามศัพท์
8. วิธีดำเนินการ โครงการ
9. แผนการดำเนินการตลอดโครงการ
10. งบประมาณ

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 5 (1)

วิชาโครงการ (3101-6001) หน่วยที่ 5 โครงการวิจัย การออกแบบ นักกรรม สิ่งประดิษฐ์ - อธิบายความหมายของ “โครงการวิจัย” ได้อย่างถูกต้อง - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบโดยใช้หลักการวิจัย - มีความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของการออกแบบ - มีความรับผิดชอบและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษา รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในปัจจุบัน การดำเนินการวิจัยไม่มีการสร้างสถานการณ์เพื่อศึกษาผล ที่ตามมา แต่เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงหรือ เหตุการณ์ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว นักวิจัยไม่สามารถกำหนดค่า ของตัวแปรต้นได้ตามใจชอบ
ความหมาย “การวิจัย” • “การวิจัย” หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อตอบคำถาม หรือ ปัญหาที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดคำถามวิจัย ซึ่ง อาจได้มาจากการศึกษา เอกสารและ/หรือประสบการณ์ตรง มีการวางแผนการวิจัย หรือเขียนโครงการวิจัย สร้างเครื่องมือ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัย รวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานการวิจัย	การวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงทดลองเป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างสถานการณ์แล้วศึกษา ผลที่ตามมา ผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าของตัวแปรอิสระได้ตาม ต้องการ เป็นวิธีการวิจัยที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในเชิงเหตุผล ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในงานวิจัย ทางด้านวิทยาศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สำหรับ งานวิจัยทางด้านการศึกษา หรือสังคมศาสตร์สามารถนำวิธีการ วิจัยเชิงทดลองมาใช้ได้ แต่การควบคุมตัวแปรนั้นจะทำได้ยาก กว่าวิธีการทางด้านวิทยาศาสตร์
ประเภทของการวิจัย 1. การวิจัยเชิงสำรวจ 2. การวิจัยเชิงทดลอง 3. การวิจัยและพัฒนา	การวิจัยและพัฒนา การวิจัยและพัฒนาเป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ ผลิตภัณฑ์ หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยอาศัยวิธีการทาง วิทยาศาสตร์และมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อ ใช้ในการพัฒนา ชุมชน องค์กร สังคม และเศรษฐกิจของ ประเทศ โดยมีจุดเน้นในการนำผลลัพท์ไปสู่ผู้ใช้ ดังนั้นจึง ก่อให้เกิดกระบวนการร่วมมือระหว่างนักวิจัย และผู้ใช้ ผลการวิจัย หรือกลุ่มเป้าหมาย

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 5 (2)

ขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงทดลอง

- ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเนื้อหาที่สนใจจะศึกษาอย่างกว้าง ๆ
- ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขอบเขตวิจัย
- ขั้นตอนที่ 3 เขียนโครงการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 รวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 7 ศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 8 เขียนรายงานการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 9 เผยแพร่ผลการวิจัย

ปราศจากความลำเอียง

- การออกแบบการวิจัยที่ดีต้องปราศจากอคติ
- หรือความลำเอียงใดๆ ที่จะทำให้การได้มาซึ่งข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีความผิดพลาดได้ จะต้องเป็นการออกแบบการวิจัยที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลอย่างเที่ยงตรง เชื่อถือได้และนำไปสู่การตอบปัญหาวิจัยได้อย่างถูกต้องชัดเจน

การเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการโดยขอรับการสนับสนุนการวิจัย

1. ชื่อโครงการ
2. คณะผู้จัดทำโครงการ
3. ความเป็นมาของโครงการ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ
5. ขอบเขตของโครงการ
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
7. นิยามศัพท์
8. วิธีดำเนินการโครงการ
9. แผนการดำเนินการตลอดโครงการ
10. งบประมาณ

ปราศจากความลำเอียง

- ความลำเอียงในที่นี้หมายถึง ความแปรปรวนของตัวแปรตาม อันเกิดจากตัวแปรอิสระหรือตัวแปรแทรกซ้อนหลายตัวจนแยกไม่ออกทำให้ไม่สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรใดเป็นสาเหตุของความแปรปรวนในตัวแปรตาม ดังนั้นแบบการวิจัยที่ดีจะต้องช่วยขจัดตัวแปรแทรกซ้อนที่เป็นสาเหตุของความแปรปรวนในตัวแปรตามได้

ลักษณะของการออกแบบการวิจัยที่ดี มี 4 ประการ

- 1. ปราศจากความลำเอียง
- 2. ปราศจากความลำเอียง
- 3. สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้
- 4. มีการใช้สถิติที่ถูกต้องในการทดสอบสมมติฐาน

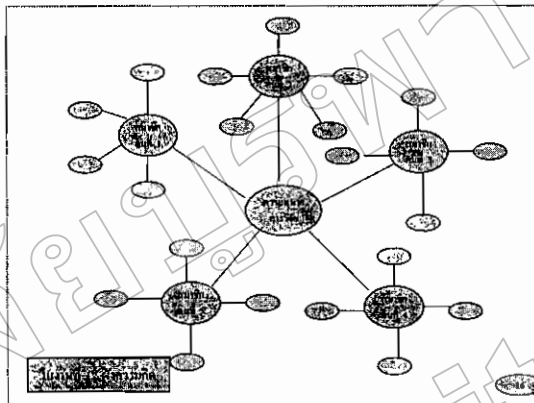
สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้

- การออกแบบการวิจัยที่ดีจะต้องสามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ ทำให้เป็นตัวแปรควบคุมเป็นตัวคงที่หรือขจัดตัวแปรนั้นออกไปแล้วแต่กรณี ผลการวิจัยจะต้องเป็นผลมาจากตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามเท่านั้น

ชุดการสอนด้วย Power Point หน่วยที่ 5 (3)

มีการใช้สถิติที่ถูกต้องในการทดสอบสมมติฐาน

- การวิจัยเชิงปริมาณที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำเป็นต้องมีสมมติฐานและทดสอบโดยใช้สถิติ ดังนั้นแบบการวิจัยจึงต้องคำนึงถึงความถูกต้องของการทดสอบทางสถิติด้วย

ตัวอย่างโครงการวิจัย

- ชื่อโครงการ การพัฒนาชุดควบคุมการทำงานของเครื่องปรับอากาศภายในบ้านเพื่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
- วัตถุประสงค์ของโครงการ
โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดควบคุมการทำงานของเครื่องปรับอากาศภายในบ้านเพื่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
ผลที่ได้ออกโครงการจะเป็นประโยชน์ซึ่งมีช่วยประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของผู้ใช้เครื่องปรับอากาศ ตลอดจนช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทยอีกด้วย

ใบงานที่ 2

ให้นักเรียนทำโครงงานหัวข้องาน งานวิจัยและร่วมกันอภิปรายว่า เป็นงานวิจัยประเภทใด มีสิ่งใดทำให้บอกว่าเป็นงานวิจัยประเภทนั้น

งานวิจัยเรื่องที่ 1

ชื่อเรื่อง.....

ประเภทงานวิจัย.....

สิ่งที่พบอุปสรรคทางงานวิจัย.....

งานวิจัยเรื่องที่ 2

ชื่อเรื่อง.....

ประเภทงานวิจัย.....

สิ่งที่พบอุปสรรคทางงานวิจัย.....

ตัวอย่างโครงการวิจัย

- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ชื่อโครงการ ความต้องการบรรจุภัณฑ์ใส่ขวดไวน์ของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการบรรจุภัณฑ์ใส่ขวดไวน์ของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- ขอบเขตของโครงการ
โครงการมีขอบเขตเฉพาะความต้องการของผู้บริโภคที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์บรรจุไวน์ที่เป็น OTOP ของจังหวัดกำแพงเพชร
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 1. เป็นแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ใส่ขวดไวน์ที่สนองความต้องการของตลาด
 2. เป็นแนวทางการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ไวน์

ใบงานที่ 3 ให้แต่ละกลุ่มเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการ โดยอาศัยกระบวนการวิจัยตามหัวข้อที่กำหนด

1. ชื่อโครงการ
2. คณะผู้จัดทำโครงการ
3. ความเป็นมาของโครงการ
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ
5. ขอบเขตของโครงการ
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
7. นิยามศัพท์
8. วิธีดำเนินการโครงการ
9. แผนการดำเนินการตลอดโครงการ
10. งบประมาณ

แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยที่ 5

คำสั่ง

จงทำเครื่องหมาย (X) ลงหน้าข้อที่ถูกที่สุด (10 คะแนน)

1. ข้อใดตรงกับความหมาย “การวิจัย”
 - ก. กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อตอบคำถาม หรือ ปัญหาที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ
 - ข. การกำหนดคำถามวิจัยอย่างชัดเจน
 - ค. มีการตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างมีระบบ
 - ง. มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ
2. การให้ความหมายของตัวแปรหลักที่ทำการศึกษา หรือ ให้ความหมายของเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ตรงกับข้อใด
 - ก. กลุ่มตัวอย่าง
 - ข. นิยามศัพท์เฉพาะ
 - ค. เป้าหมายโครงการ
 - ง. ตัวแปรต้น
3. ข้อใดไม่ใช่ประเด็นที่ควรระบุในวิธีดำเนินการ โครงการ
 - ก. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการ
 - ข. รูปแบบของการวิจัย
 - ค. การสุ่มตัวอย่าง
 - ง. งบประมาณที่ใช้
4. การเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการโดยอาศัยกระบวนการวิจัย ควรประกอบด้วยหัวข้อใด
 - ก. ชื่อโครงการ
 - ข. ความพร้อมของโครงการ
 - ค. ผู้สนับสนุนทุนการวิจัย
 - ง. การเผยแพร่โครงการ
5. ความเป็นมาของโครงการควรระบุเรื่องใด
 - ก. สภาพที่เป็นอยู่ปัญหาที่เกิดขึ้น
 - ข. เหตุผลสำคัญที่ทำให้ต้องทำวิจัยเรื่องนี้
 - ค. ผลการวิจัยที่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร
 - ง. ถูกทุกข้อ
6. การวิจัยประเภทใดที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชาโครงการ
 - ก. การวิจัยเชิงสำรวจ
 - ข. การวิจัยเชิงทดลอง
 - ค. การวิจัยและพัฒนา
 - ง. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์
7. การเขียนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ควรเขียนอย่างไร
 - ก. ควรระบุให้เห็นถึงผลที่ตามมาว่า เมื่อได้ผลการวิจัยแล้วจะนำไปใช้ประโยชน์อะไร
 - ข. เขียนให้ครอบคลุมเนื้อหาโครงการ
 - ค. เขียนเป็นข้อ ๆ
 - ง. อาจจะเขียนหรือไม่เขียนก็ได้
8. ข้อใดไม่ใช่การวิเคราะห์ข้อมูล
 - ก. วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
 - ข. วิเคราะห์เชิงปริมาณ
 - ค. ใช้สถิติอะไรในการวิเคราะห์
 - ง. วิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูล

9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการออกแบบการวิจัย
ที่ดี

- ก. ตั้งสมมุติฐานสูง
- ข. ปราศจากความสับสน
- ค. ปราศจากความลำเอียง
- ง. ใช้สถิติที่ถูกต้อง

10. แผนการดำเนินการโครงการ ควรกำหนด
สาระอะไร

- ก. ระบุขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ
- ข. การประเมินผลโครงการ
- ค. เป้าหมายโครงการ
- ง. หลักการและเหตุผลโครงการ

แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 5

ตอนที่ 1

จงทำเครื่องหมาย (X) ลงหน้าข้อที่ถูกที่สุด (10 คะแนน)

1. ข้อใดตรงกับ การเขียนแผนการดำเนินการ
โครงการ
 - ก. เป้าหมายโครงการ
 - ข. ระบุขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ
 - ค. การประเมินผลโครงการ
 - ง. หลักการและเหตุผลโครงการ
2. “การวิจัย” หมายถึง ข้อใด
 - ก. การกำหนดคำถามวิจัยอย่างชัดเจน
 - ข. กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อ
ตอบคำถาม หรือ ปัญหาที่มีอยู่ อย่างเป็น
ระบบ
 - ค. มีการตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างมี
ระบบ
 - ง. มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ
3. การให้ความหมายของตัวแปรหลักและส่วน
ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตรงกับข้อใด
 - ก. กลุ่มตัวอย่าง ข. นิยามศัพท์เฉพาะ
 - ค. เป้าหมายโครงการ ง. ตัวแปรต้น
4. ข้อใดไม่ใช่วิธีดำเนินการโครงการ
 - ก. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการ
 - ข. รูปแบบของการวิจัย
 - ค. การสุ่มตัวอย่าง
 - ง. การจัดสรรงบประมาณ
5. การเขียนข้อเสนอการจัดทำโครงการโดย
ควรประกอบด้วยอะไร
 - ก. ชื่อโครงการ
 - ข. ความพร้อมของโครงการ
 - ค. ผู้สนับสนุนทุนการวิจัย
 - ง. การเผยแพร่โครงการ
6. ข้อใดไม่ใช่การออกแบบการวิจัยที่ดี
 - ก. การออกแบบการวิจัยที่ดีต้องปราศจาก
ความลำเอียง
 - ข. สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้
 - ค. มีการใช้สถิติที่ถูกต้องในการทดสอบ
สมมติฐาน
 - ง. ตั้งสมมติฐานสูง
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ควรเขียนอย่างไร
 - ก. เขียนให้ครอบคลุมเนื้อหาโครงการ
 - ข. ควรระบุให้เห็นถึงผลที่ตามมาว่า เมื่อได้
ผลการวิจัยแล้วจะนำไปใช้ประโยชน์อะไร
 - ค. เขียนเป็นข้อ ๆ
 - ง. อาจจะเขียนหรือไม่เขียนก็ได้
8. ข้อใดไม่ใช่วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
 - ก. วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
 - ข. วิเคราะห์เชิงปริมาณ
 - ค. ใช้สถิติอะไรในการวิเคราะห์
 - ง. วิเคราะห์งบประมาณ

9. การวิจัยที่ไม่เหมาะกับการเรียนวิชาโครงการ
ตรงกับข้อใด
ก. การวิจัยเชิงสำรวจ
ข. การวิจัยเชิงทดลอง
ค. การวิจัยและพัฒนา
ง. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์
10. การวิจัยที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ ผลิตภัณฑ์
หรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยอาศัยวิธีการ
ทางวิทยาศาสตร์และมีการพัฒนาปรับปรุง
อย่างต่อเนื่อง เป็นการวิจัยประเภทใด
ก. การวิจัยเชิงสำรวจ
ข. การวิจัยเชิงทดลอง
ค. การวิจัยและพัฒนา
ง. การวิจัยประวัติศาสตร์

ตอนที่ 2

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

ข้อ 1 จงอธิบายความหมายของการวิจัย

ข้อ 2 จงบอกประเภทของการวิจัยที่เหมาะสมกับการเรียนวิชา โครงการมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

ข้อ 3 การออกแบบการวิจัยที่ดีมีลักษณะอย่างไร

ข้อ 4 การเขียนโครงการวิจัยเพื่อนำเสนอ มีรายละเอียดอย่างไรบ้าง อธิบาย

เฉลยคำตอบท้ายบท หน่วยที่ 5

ตอนที่ 1 ก่อนเรียน

1. ข้อ ก
2. ข้อ ข
3. ข้อ ง
4. ข้อ ก
5. ข้อ ง
6. ข้อ ง
7. ข้อ ก
8. ข้อ ง
9. ข้อ ก
10. ข้อ ก

ตอนที่ 1 หลังเรียน

1. ข้อ ข
2. ข้อ ข
3. ข้อ ข
4. ข้อ ง
5. ข้อ ก
6. ข้อ ง
7. ข้อ ข
8. ข้อ ง
9. ข้อ ง
10. ข้อ ค

ตอนที่ 2

ข้อ 1. การวิจัย หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อตอบคำถาม หรือ ปัญหาที่มีอยู่
อย่างเป็นระบบ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดคำถามวิจัย ซึ่งอาจได้มาจากการศึกษา
เอกสารและ/หรือประสบการณ์ตรง มีการวางแผนการวิจัย หรือเขียนโครงการวิจัย สร้างเครื่องมือ
เพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิจัย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานการวิจัย

ข้อ 2 ประเภทของการวิจัยที่เหมาะสมกับการเรียนวิชาโครงการมี 3 ประเภท ดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงทดลอง และการวิจัยและพัฒนา รายละเอียด ดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ในปัจจุบัน การดำเนินการวิจัยไม่มีการสร้างสถานการณ์เพื่อศึกษาผลที่ตามมา แต่เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงหรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว นักวิจัยไม่สามารถกำหนดค่าของตัวแปรต้นได้ตามใจชอบ เช่น ผู้วิจัยต้องการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน/ นักศึกษาต่อการให้บริการทางการเรียนการสอน ของวิทยาลัย และต้องการศึกษาว่าเพศชายและเพศหญิงจะมีความคิดเห็นต่างกันหรือไม่ ในกรณีนี้ ตัวแปรต้น คือ เพศ และค่าของตัวแปรต้นคือ ชาย และหญิง จะเห็นได้ว่าค่าของตัวแปรต้นเป็นสิ่งที่ เป็นอยู่แล้ว นักวิจัยไม่สามารถกำหนดได้เองว่าต้องการให้ค่าของตัวแปรเพศเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช่ เพศชายหรือเพศหญิง

2. การวิจัยเชิงทดลอง

การวิจัยเชิงทดลองเป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างสถานการณ์แล้วศึกษาผลที่ตามมา ผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าของตัวแปรอิสระได้ตามต้องการ เป็นวิธีการวิจัยที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในเชิงเหตุผล ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในงานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ สำหรับงานวิจัยทางการศึกษา หรือสังคมศาสตร์สามารถนำวิธีการวิจัยเชิงทดลองมาใช้ได้ แต่การควบคุมตัวแปรเกินจะทำให้ยากกว่าการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์

3. การวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน องค์กร สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีจุดเน้นในการนำผลลัพธ์ไปสู่ผู้ใช้ ดังนั้นจึง ก่อให้เกิดกระบวนการร่วมมือระหว่างนักวิจัย และผู้ใช้ผลการวิจัย หรือกลุ่มเป้าหมาย

ข้อ 3 การออกแบบการวิจัยที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. ปราศจากความลำเอียง (Freedom from Bias) การออกแบบการวิจัยที่ดีต้องปราศจากอคติหรือความลำเอียงใด ๆ ที่จะทำให้การได้มาซึ่งข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีความผิดพลาดได้ จะต้องเป็นการออกแบบการวิจัยที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลอย่างเที่ยงตรง เชื่อถือได้และนำไปสู่การตอบปัญหาวิจัยได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน